

Dr. Alexandru GRIGORIU

**EROII
MARTIRI
ÎN STATISTICI**

Dr. Alexandru GRIGORIU

**EROII
MARTIRI
ÎN STATISTICI**

**EDITURA INSTITUTULUI REVOLUȚIEI ROMÂNE
DIN DECEMBRIE 1989
Colecția *Biblioteca IRRD***

**BUCUREȘTI
2013**

Redactor: Carmen RĂDULESCU

Copertă și tehoredactare: Alina VLĂSCÉANU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRIGORIU, ALEXANDRU

Eroii martiri / Alexandru Grigoriu. - București :
Editura Institutului Revoluției Române din Decembrie
1989, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-973-85888-3-7

*Potirul durerilor era plin la acea cumpănă de vreme!
A luminat atunci în spiritul vostru, al tinerilor, un cuvânt
unic: „Vom muri și vom fi liberi“. Nu l-a rostit nimeni în vreo
altă țară, în vreo altă revoluție, nici la 1789, nici la 1848,
nici la 1917. Voi ați descoperit libertatea în moarte, dar nu
în moartea ca moarte, ci în moartea ca jertfă.*

*A luminat în voi, martirii, acest înțeles al ofrandei voastre
pure, genuine, înțeles că nu muriți, și că, deci, sunteți vii,
tot mai vii.*

*În martiriu se dezvăluie adevărul fundamental
al existenței: starea de oferire spre împlinire.*

*La temelia înnoirii României,
la sfârșitul acestui ultim veac
al mileniului stă,
mărturie jertfa voastră a tuturor.*

Părintele Galeriu

Martiri ai Revoluției Române din Decembrie 1989 în statistici

Ceea ce distinge Revoluția Română din Decembrie 1989 – în cadrul mișcărilor revoluționare ale anului 1989 – este prețul plătit pentru înfăptuirea acesteia. Un număr imens de victime și suferințe fără margini au constituit jertfa pe care România a depus-o la picioarele idealurilor pe care regimul comunist le-a suprimat pe parcursul a aproape o jumătate de veac. De cele mai multe ori, atunci când se amintește de eroii martiri¹ ai Revoluției din Decembrie 1989 pentru a indica numărul acestora, se folosește statistica realizată de către Ministerul Sănătății, care a indicat în acest sens un număr de 1.104 morți și 3.321 de răniți. Această cifră prezentată de către Ministerul Sănătății nu este unica. Astfel, Ioan Maliciuc redă o statistică a aceluiași minister Nr. B.M/350/11 10.1991 în care numărul total al decedaților din Decembrie 1989 este de 1.207, dintre care 99 neidentificați². O cifră asemănătoare o regăsim și la autori precum Valentin Marin și Cristian Troncotă³.

Subiect major în istoria recentă a României, Revoluția Română din Decembrie 1989 a constituit și continuă să fie un câmp de investigație, ce a atras deopotrivă atenția istoricilor, cât și a celor interesați de acest eveniment. În cadrul majorității lucrărilor ce au abordat acest eveniment – fie că acestea au un caracter general, fie unul particular – problematica martirilor își are locul său aparte.

¹ Acest titlu a fost acordat în baza Legii nr 42/1990, publicată în „Monitorul oficial al României“ nr. 147 din 19 decembrie 1990, care prevedea la Art. 1: „Pentru cinstirea și eternizarea celor care și-au jertfit viața pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 se instituie titlul de Erou-martir al Revoluției române din decembrie 1989”.

² Ioan Maliciuc, *Prețul Libertății la Constanța. File de Istorie*, Editura Muntenia, Constanța, 2006, p. 201-202.

³ Cristian Troncotă, *Rolul Sovieticilor în Revoluția Română în Vitralii, Lumini și Umbre*, Anul IV, Nr. 16, p. 89; Valentin Marin, *Martirii Revoluției în date statistice*, Editura IRRD, București, 2010, p. 6.

Metodologie și critica surselor.

Atunci când, în cadrul unor lucrări se tratează și subiectul eroilor martiri, autorii se confruntă aproape inevitabil cu o problemă de ordin metodologic și anume: care vor fi criteriile după care vor realiza statistica morților din timpul Revoluției? Cei mai mulți autori preferă în acest caz să realizeze statistici pornind de la apartenența unui erou martir în cadrul unui județ. Vom avea, spre exemplu, statistici ce ne vor prezenta eroii martiri din Constanța⁴, Brăila⁵, Arad⁶ sau Brașov⁷. Din păcate, în aceste cazuri, numele municipiului reședință de județ este eponim cu cel al județului însuși, iar atunci când nu se face distincție între acestea două se pot crea confuzii⁸. În același timp, optând pentru criteriul originii eroului martir și nu pentru cel al locului martirajului, cititorul poate fi indus în eroare, la o lectură superficială, cu privire la numărul real al martirilor dintr-un oraș sau județ indicat⁹.

Un obstacol în cadrul realizării unei statistici cât mai exacte este dat și de lipsa informațiilor complete cu privire la numele unora dintre martiri, sau de situația particulară a unora dintre aceștia, ceea ce determină mefiență din partea autorilor în a introduce nume și date, astăzi greu de verificat (confirmat/infirmat). O altă dificultate apare atunci când, spre exemplu, o

⁴ Remus Macovei, *La Revoluție se mai și moare, nu-i așa?*, Editura Boldăș, Constanța, 2009.

⁵ Nicolae Cușa, *Momente ale Revoluției din Decembrie 1989 la Constanța așa cum au fost*, Editura Muntenia, Constanța, 1995.

⁶ Emil Șimandan, *Întrebătorul din Agora. Zece ani de la Revoluția Română din decembrie '89 de la Arad*, Editura Fundației „Ioan Slavici” Arad, Arad, 1999.

⁷ Marius Petrașcu, Henter Bela, Ioan Ursan, Ionel Milea, Rodica Stănea, *Un pas spre libertate: Brașov, Decembrie 1989*, Fundația „Sfântul Ioan” Brașov.

⁸ Adrian Kali, *Primăvara din Decembrie*, Editura SAOL, Timișoara, 2011, p. 231. Placa Comemorativă a eroilor din Brașov.

⁹ Ionel Ștefan Alexandru, *Revoluția din Decembrie 1989. Momentul Brăila*, Editura „Dunărea”, Brăila 1998, p. 194-195. Emil Șimandan, *Victoria la Arad*, Editura Fundației „Ioan Slavici”, Arad, 2009, p. 47-52. Placa Comemorativă a eroilor din Brașov (ex. Arișanu Petre Ion, născut în Brașov, dar decedat la data de 24 dec. 1989 la București). Iosif Zăgrean în lucrarea „*Revoluționari clujeni: mit sau realitate?*” Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2005, p. 203-204, prezintă un tabel cu: „Eroii căzuți la Cluj 21 XII 1989”, în rândul cărora sunt, însă, trecuți și martiri din Turda (Berlea Claudiu, Buruiană Valeriu).

persoană este împușcată la Târgoviște, însă moare la București. Acest caz prezintă dificultăți din punct de vedere al plasării persoanei respective în cadrul martirilor unuia sau altuia din cele două orașe. Am optat în această situație pentru orașul în care a avut loc incidentul și nu pentru cel în care a survenit decesul pentru a marca, astfel, mai bine acțiunile în cadrul desfășurării Revoluției.

Tot o situație delicată o constituie și cazul acelor persoane care, fără a deceda în timpul Revoluției Române din Decembrie 1989, au murit ulterior acestei perioade din cauza rănilor din timpul Revoluției. În acest caz am optat pentru înscrierea acestora în rândul eroilor martiri, pentru a marca, deopotrivă, sacrificiul și represiunea.

O situație specială apare atunci când se abordează problema **orașelor martir** și a victimelor din acestea. La o primă vedere, vor exista neconcordanțe între numărul prezent în statistica Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 și, spre exemplu, informațiile prezente în legile de acordare a titlului de **oraș martir** unui anumit municipiu din țară. Astfel, în cazul orașului Craiova, în cuprinsul *Expunerii de motive*¹⁰, sunt enumerate 30 de persoane decedate în cadrul *Listei eroilor martiri ai Revoluției din Decembrie 1989, de la Craiova*. Deși, în expunere se preciza că doar 19 dintre aceștia au murit pe **raza municipiului**, iar 11 în afara localității, în lista de la final nu se face precizarea conform căreia cei 30 de morți sunt de fapt fii ai județului Dolj, morți în timpul Revoluției – fie în județul Dolj, fie în afara acestuia. Conform unei analize mai amănunțite cu privire la orașul Craiova în timpul Revoluției se va constata că pe teritoriul municipiului s-au înregistrat doar un număr de 15 victime, alte patru persoane murind în raza municipiului¹¹. Aceasta explică de ce orașul Craiova este prezent în studiile recente dedicate acestui subiect cu 19 eroi martiri¹².

¹⁰ *Expunere de motive a Proiectului de Lege Privind Declararea Municipiului Craiova „Oraș Martir”*, la <http://www.cdep.ro/proiecte/2011/200306em342.pdf>. Accesat 13-09-2012.

¹¹ Astfel, Albu Marin moare în București la 7 ian. 1990, Dragu Simion – moare la Românești, Hulă Marian Mircea – la București, iar Orășanu Virgil va deceda în localitatea Făcăi.

¹² În cadrul Școlii de Vară „Revoluția Română din Decembrie 1989”, Comorova, 3-7 septembrie 2012, în studiul – fără titlu – realizat de Mirea Costinel Venus

O situație similară se regăsește și în cazul orașului Brăila. Aici, Ionel Șt. Alexandru, unul dintre autorii ce s-au ocupat de subiectul Revoluției în județul Brăila, oferă informații cu privire la martirii brăileni, fără a preciza dacă decesul acestora a survenit în municipiul Brăila sau în județul eponim¹³. De asemenea, nici în cadrul primei Expuneri¹⁴ de motive pentru Legea declarării orașului Constanța drept oraș martir, problematica persoanelor decedate nu este tratată fără echivoc. Nici aici numărul persoanelor decedate exclusiv în municipiul Constanța nu ne este dat. Se amintește doar de existența studiului realizat de Remus Macovei, din care ar rezulta un număr de 30 de victime exclusiv în orașul Constanța. Cu toate acestea, doar un număr de 19 decese au avut loc pe raza municipiului. Ulterior, o nouă tentativă de a înscrie municipiul Constanța în rândul „orașelor martir”, de data aceasta reușită, va aduce o ușoară modificare cifrei eroilor din Constanța, aceasta atingând acum un număr de 32 de morți¹⁵. Studii anterioare¹⁶ amintesc doar 12 victime, astfel că actualizarea informației devine extrem de importantă. În aceeași categorie – oraș egal eponim județ – se află și orașul Brașov. Astfel, Agache I. Sabin Fănică, rănit la intrarea în Râșnov și decedat în Zărnești, se regăsește pe piatra funerară dedicată eroilor din Brașov – fără a se specifica dacă avem de a face cu orașul sau județul cu acest nume.

În cazul Caransebeșului în *Expunerea de motive*¹⁷ se amintesc numele a patru eroi martiri, – moartea ultimului survenind în anul 1996 –, motiv pentru care Caransebeșul este prezent în textele de specialitate cu doar trei martiri. Ținând cont de toate aceste aspecte, am decis a prezenta cu strictețe doar acele victime care au murit în orașul martir, pentru a conferi în acest mod acuratețe datelor prezentate.

sunt menționate 19 persoane decedate în Craiova în timpul Revoluției din Decembrie 1989.

¹³ Ionel Ștefan Alexandru, *op.cit.*, p. 194-195.

¹⁴ Expunere de motive la <http://www.cdep.ro/proiecte2011400208em581.pdf>. Accesat la 22-09-2012.

¹⁵ Expunere de motive la <http://www.cdep.ro/proiecte2002300508em358.pdf>. Accesat la 22-09-2012.

¹⁶ Nicolae Cușa, *op. cit.*, p. 89-90.

¹⁷ Expunere de motive la <http://www.cdep.ro/proiecte2011600709em931.pdf>. Accesat la 13-09-2012.

Principalul instrument de lucru ce a stat la baza realizării statisticii l-a reprezentat lucrarea *Dicționar General al Revoluției Române din Decembrie 1989*¹⁸. Conform datelor prezente în această lucrare, în timpul Revoluției, în **orașele martir**, au fost martirizate 1.166 de persoane. Există între conținutul Dicționarului și al altor cărți dedicate subiectului Revoluției din Decembrie 1989 un număr de inadvertențe ce țin fie de ortografierea unor nume de persoane, a datelor la care a survenit decesul unora dintre acestea, fie de lipsa, respectiv surplusul, de informații din cuprinsul acestora. Diferențele sunt de cele mai multe ori rezultatul direct al metodologiei aplicate de autori, atunci când au abordat subiectul realizării unor statistici cu privire la eroii martiri ai Revoluției. Regăsim, totodată, în cuprinsul Dicționarului un număr de persoane despre care lucrarea oferă o imagine informațională incompletă (nu există data exactă a decesului, a nașterii, domiciliului, ocupației etc.) și despre care nu aflăm nimic din alte surse. De asemenea, în cadrul *Dicționarului* vom întâlni nume și persoane de eroi martiri cărora lucrarea le atribuie drept „**sursă**” doar numele unuia dintre autori. Dacă, în anumite cazuri, putem regăsi informația prezentă în Dicționar și în alte surse¹⁹, în altele acest fapt nu se mai repetă, în special atunci când în lucrare nu se precizează sursa/autorul informației.

În cazul orașului Timișoara, *Dicționarul* înregistrează un număr de 122 de morți. Dintre aceștia unui număr de patru persoane nu li s-a putut stabili cu exactitate data decesului. În plus, față de alte surse²⁰, Dicționarul prezintă un număr de 22 de persoane decedate în timpul Revoluției, persoane ce se regăsesc,

¹⁸ Gheorghe Sbârna, Valentin Marin, *Dicționar General al Revoluției Române din Decembrie 1989*, Editura Militară, București, 2010.

¹⁹ Căciulescu Horia prezent în *Dicționar* la p. 196 și având drept „sursă” numele lui Valentin Marin, poate fi reîntâlnit și în: Romulus Cristea, *Revoluția română. Mărturii și documente*, Editura „România pur și simplu”, București 2007, pag. 96.

²⁰ Statistici și comentarii asupra eroilor martiri de la Timișoara găsim în lucrări precum: Adrian Kali, *Primăvara din Decembrie*, Editura SAOL, Timișoara, 2011; Adrian Kali, Alexandru Rif, *Decembrie Însângerat*, Timișoara, 2008; Alexandru Oșca coordonator, *Revoluția Română în Banat*, Editura Sitech, Craiova, 2009; Marius Mioc, *Revoluția din 1989 și minciunile din Jurnalul Național, Mitul agenturilor Străine Mitul Securității atotputernice*, Editura Marineasa, Timișoara, 2005.

însă, în mediul online – în cadrul statisticilor existente pe două site-uri²¹ –, precum și în lucrarea realizată de Cicerone Ionițoiu²².

Unora dintre decedații din timpul Revoluției le este contestată calitatea de erou martir. În cazul Timișoarei, rechizitoriul este elaborat de M. Mioc²³. Argumentația sa poate fi clasificată în două categorii. Prima face referire la împrejurarea în care respectiva persoană a decedat (unele dintre acestea au murit în urma unor accidente), iar cea de a doua se fundamentează pe demonstrația inexistenței reale a presupusei persoane, sau pe a inadvertențelor ce o însoțesc²⁴. Unui număr de șase persoane le este contestată astfel – de către Mioc – existența reală în categoria victimelor din decembrie '89. Un caz similar întâlnim și la Alba Iulia²⁵. Evidențiez că acest studiu nu își propune, însă, să realizeze tipologii ale persoanelor decedate în timpul Revoluției.

Într-o lume în care spațiul virtual ocupă poziții din ce în ce mai mari atunci când se abordează domeniul informării, Revoluția Română din Decembrie 1989 nu putea să facă notă discordantă și să rămână în afara acestui mediu de informare. Iar printre multitudinea de informații dedicate acesteia se regăsesc și cele ce se axează pe tratarea subiectului eroilor martiri. Informații despre aceștia pot fi consultate și se găsesc pe site-ul *Ziua News* (<http://m.ziuanews.ro/stiri/22-de-ani-de-la-moartea-tinerilor-revolutionari-romani>), sau la adresa de internet (<http://romania1989.com/Martiri.asp>), unde pot fi consultate numele a 1.206 morți în timpul Revoluției. Unii autori de texte din spațiul virtual, ce tratează subiectul Revoluției, dau drept număr al persoanelor decedate în timpul acesteia cifra de 1.600 de morți²⁶, fără însă a face precizări cu

²¹ <http://m.ziuanews.ro/stiri/22-de-ani-de-la-moartea-tinerilor-revolutionari-romani>; <http://romania1989.com/Martiri.asp>. Accesat 30-08-2012. Precizez că la data finalizării studiului – 29-11-2013 – adresa ultimului site nu mai este valabilă.

²² Cicerone Ionițoiu, *Album al eroilor decembrie 1989*, Sibiu, 1998.

²³ Marius Mioc, *op.cit.*, p. 118-121.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Calitatea de erou martir îi este contestată lui Sorin Botar. A se vedea „*Revolta în capitala Marii Uniri* – interviu cu Mihai Babițchi realizat de Constantin Corneanu în *Caietele Revoluției nr. 2(46)/2013*, p. 59.

²⁶ Informație regăsită la adresa <http://www.liviuioanstoiciu.ro/2010/12/triunghiul-exilatilor-1989-de-ce-trebuie-apatat-secretul-revolutiei-poeme-de>

privire la modul în care s-a ajuns la o astfel de cifră și fără a indica numele eroilor martir. Iar altele preiau informația din alte surse pentru popularizarea acesteia, doar cu menționarea surselor²⁷. Un alt site dedicat Revoluției Române din Decembrie 1989 și care, la rândul său, tratează subiectul martirilor Revoluției, este *Portalul Revoluției*²⁸. De remarcat că în cazul acestuia din urmă criteriul de realizare al statisticii și al categoriilor prezentate, respectiv o repartizare a martirilor pe județe, se fundamentează pe criteriul locului de naștere al eroului martir și nu pe cea a locului martirajului. Site-ul nu oferă o imagine completă asupra numărului de victime din timpul Revoluției și, cu excepția Bucureștiului, autorii au ales județul drept unitatea administrativă prin care s-a realizat prezentarea eroilor. În cadrul celorlalte site-uri enunțate mai sus nu se realizează nici un fel de catalogare a martirilor. Acestea doar enumeră numele celor decedați sau prezintă simplu cifra. De remarcat faptul că numele prezente în aceste statistici se regăsesc și în cadrul *Dicționarului*. Cu toate acestea, acuratețea datelor oferite este îndoielnică. Site-ul <http://romania1989.com/Martiri.asp>, indică greșit locul decesului a peste 10 persoane, ortografiază greșit numele unor persoane, creând astfel chiar schimbare de gen²⁹ și furnizează nume de persoane eroi martir care nu își au corespondența în alte lucrări³⁰.

Se cunoaște faptul că primii eroi ai Revoluției din Decembrie 1989, cei de la Timișoara, apoi cei de la București din noaptea de 21-22 decembrie, au fost rezultatul direct al acțiunii forțelor de represiune ale regimului comunist român, condus de

azi-de-ruxandra-anton-si-virgil-costiuc/. Accesat 23-09-2012. Cifră vehiculată și de președintele Traian Băsescu, care declara: „doar 27 de morți într-un document al Justiției este un lucru care te cutremură indiscutabil. Faptul că mai auzi că, da, au fost 1600 de morți, dar vom vedea ce spune legea, că noi nu avem treabă cu adevărul istoric, noi îl avem pe cel juridic, ca și cum mortul nu este probă“ la <http://romaniafarajustitie.wordpress.com/tag/doar-27-de-morti-in-revolutie/> Accesat la 23.07.2012..

²⁷ <http://www.substele.ro/penruei/mortii.html>. Accesat la 22-08-2012.

²⁸ <http://www.portalulrevolutiei.ro/index.php?menu=1>. Accesat 12-05-2012.

²⁹ Lupașcu Nicolae Aurelia devine Lupașcu Aurel, cf. <http://romania1989.com/Martiri.asp>

³⁰ Fără ca acesta să fie un criteriu prin care se neagă automat corectitudinea și veridicitatea întregii informații, acest aspect, coroborat cu alte minusuri ale datelor prezentate pe site, creează reticență față de informația prezentată.

Nicolae Ceaușescu și la ordinul expres al acestuia³¹. Accidente extrem de grave, precum cel din București din după amiaza zilei din 21 decembrie 1989, în urma căruia și-au pierdut viața șapte persoane³², nu edulcorează, ci agravează, decizia luată de Nicolae Ceaușescu de reprimare a „huliganilor”.

Una dintre cele mai importante probleme ale istoriografiei ce privește Revoluția din Decembrie 1989 din România se referă la autorii victimelor (a se citi morților) Revoluției. Aceștia au fost catalogați în patru categorii³³: 1) agenți străini; 2) susținători fanatici ai lui Nicolae Ceaușescu; 3) luptători civili și militari care au apărat Revoluția; și 4) ofițeri de rezervă ai Miliției și Securității reactivați în acele momente.

Atunci când se abordează problema morților Revoluției Române din Decembrie 1989 cea mai cunoscută întrebare care apare este încă: *Cine a tras în noi după 22?* Cel mai probabil această întrebare se află în legătură directă cu fenomenul teroriștilor³⁴. Deși au existat și situații în care teroriștii responsabili pentru o parte din victimele Revoluției au fost identificați și reținuți de Armată³⁵, pentru ca ulterior majoritatea dintre ei să fie eliberați, niciunul dintre aceștia nu a fost acuzat direct de acte de terorism³⁶ și făcut responsabil pentru crimele comise. Cu toate că această problemă rămâne în toată complexitatea ei una din rănille deschise ale Revoluției din Decembrie 1989, totuși, ea nu acaparează în sine decât o parte a răspunsului întrebării enunțate mai sus.

³¹ Ion Bucur, *Cartea Represiunii*, Editura IRRD, București, 2012.

³² Ibidem, p. 144.

³³ Brenciu Mircea, *Revoluția Luminii*, Editura Societății Ziariștilor și Oamenilor de Cultură „Cincinat Pavelescu”, Brașov, 2004, p. 141-142.

³⁴ Conform Kushner, Harvey W., *Encyclopedia of terrorism*, Sage Publication, 2003, p. 359: „most definitions of terrorism hinge on three factors: theme thod (violence), the target (civilian or government), and the purpose (toin still fear and force political or social change)”.

³⁵ Mihai Babițchi, *Revolță în labirint. Decembrie '89*, Editura Altip, Alba Iulia, 2009, p. 183-185, 209-212; Ioan Dan, *op.cit.*, p. 219 consideră îndreptățită afirmația conform căreia, la Brașov, vinovată de actele de terorism din oraș a fost Securitatea.

³⁶ Mihai Babițchi, *op. cit.*, p. 211. Autorul menționează că a existat un număr de 1420 de persoane suspecte de acte de terorism: 820 de militari, 580 de civili și doar 25 de străini.

Multe din victimele Revoluției din Decembrie 1989 au autori neidentificați. Împușcați în organele vitale, în special inimă și creier³⁷, aceștia au fost în cea mai mare parte uciși de către teroriști. Există, însă, pentru ceilalți morți ai Revoluției de după 22 decembrie date care, dacă nu explică, atunci măcar prezintă contextele și persoanele ce au fost parte la acestea.

Constanța este unul din orașele martir ce au beneficiat de studii care au evidențiat faptul că niciuna din victimele Revoluției de aici nu a fost rezultatul acțiunii teroriștilor³⁸. Responsabilitatea pentru producerea unui număr atât de mare de victime a fost, în cazul Constanței, clasificat în două categorii. Prima categorie vizează responsabilitatea la „nivel central”, aici fiind incluse: 1) – televiziunea, ca loc al lansării unor mesaje menite să inducă populației ideea existenței unui pericol iminent (securiști, securisto-teroriști) ce atenta la schimbările în curs și să determine mobilizarea acesteia, împreună cu Armata pentru a lupta împotriva acestui pericol și 2) – conducerea armatei, total devotată noii conduceri politice și directivelor acesteia³⁹. A doua categorie are responsabilitatea victimelor la nivelul județului Constanța, iar cauzele ce au condus la apariția unor circumstanțe ce s-au soldat cu victime în acest județ au fost:

1 - lipsa colaborării între noua conducere și forțele armate a dus la crearea de structuri paralele, care au acționat independent una față de cealaltă, creând o stare de haos generalizată ce va conduce la numeroase incidente care se vor solda cu victime;

2 - informațiile cu privire la diferite acțiuni ale „teroriștilor” au condus la măsuri în urma cărora și-au pierdut viața numeroase persoane atât la Constanța, cât și în alte zone în care au existat contexte similare;

3 - pe aeroportul Mihail Kogălniceanu, Comandamentul Marinei Militare este anunțat că va primi o trupă de grăniceri,

³⁷ Astfel de cazuri se regăsesc în lucrări precum: Ioan Dan *op. cit.*, p. 42-43 (autorul menționează că în urma investigațiilor s-a stabilit că 35% din victimele din orașul Timișoara de până în 25 decembrie au fost ucise cu un singur glonț ochit în cap, iar 30% cu un singur glonț în torace); Gheorghe Sbârnă, Valentin Marin, *op. cit.*, Editura Militară, București, 2010; Emil Șimăndan, *Victorie...*, Valentin Marin *op. cit.*, p. 23, identifică 108 cazuri de persoane împușcate în inimă.

³⁸ Remus Macovei, *op.cit.*, p. 86.

³⁹ *Ibidem*, p. 70-72.

iar de la Comandamentul Aviației Militare se ordonă arestarea grănicerilor, în timp ce de la Marele Stat Major se ordonă introducerea acestora în dispozitiv. Este doar unul dintre exemple;

4 - înarmarea civililor prin încălcarea regulamentelor militare, părăsirea posturilor de către ofițeri, starea de ebrietate a unor comandanți au stat și ele, la rândul lor, la baza unor evenimente ce se vor solda cu numeroase victime⁴⁰.

La Constanța s-a murit ca urmare a unui întreg complex de factori. În zona Gării și Autogării de călători Sud, lipsa coordonării acțiunilor și confundarea de către elevii IMM a scafandrilor de la UM 02145 cu teroriștii va conduce la un schimb de focuri între cele două părți, ce se va solda cu moartea a patru persoane. Pe bulevardul 1 Mai alte două persoane vor muri ca urmare a suspiciunii subunități UM 02145, condusă de cp. R3. Petru Aron, ce a deschis focul asupra unei mașini. În urma acestui incident a rezultat moartea cpt. Dumitrescu Doru și a lui Crețu Vasile. Pe Bulevardul Filimon Sârbu, Doga Cosmin va fi omorât de gloanțele trase de un filtru de militari ai UM 02192, ca urmare a nerespectării unei somații de către conducătorul autoturismului în care se afla. Din cauza unor confuzii își va pierde viața și Bercu Gheorghe, iar Tuluș Samir și Huzumeanu Emanoil Victor vor muri pentru că nu au auzit, respectiv nu au răspuns unor somații, determinându-i astfel pe soldați să îi împuște⁴¹. Refuzul de a răspunde somațiilor a condus la alte situații tragice, cum sunt cele în care au murit Șercăianu Ion⁴², Doga Cosmin, Capac Nicolae⁴³. Cele mai multe cazuri care au condus la decese în rândul participanților la Revoluție au fost determinate de confuzii. Identificarea eronată drept teroriști a unor persoane a dus la omorârea acestora, cum a fost cazul maestrului militar Stan Dumitru, a civilului Bercu Gheorghe, sau a maestrului militar principal Dumitru Stan.

Confuzia a stat la baza multor tragedii nu doar în Constanța, ci și în alte orașe din țară. La Brăila, Naghy Samuel a murit după ce un soldat a tras spre direcția unde se afla acesta ca urmare a unei suspiciuni declanșate de zgomotele recepționate de soldat⁴⁴. Tot la Brăila, și nu doar aici, s-a murit și ca urmare a nerespectării de

⁴⁰ Ibidem, p. 75.

⁴¹ Ibidem, p. 52-61.

⁴² Nicolae Cușa, *op. cit.*, p. 56-56.

⁴³ Ioan Maliciuc, *op. cit.*, p. 206.

⁴⁴ Ionel Ștefan Alexandru, *op. cit.*, p. 46.

către soldați a celor mai elementare prevederi din regulamentele militare. Astfel, fără a primi vreun ordin, soldații comandați de maiorul Simion vor deschide focul asupra maiorului Dumitru Milea, provocându-i decesul⁴⁵. Tot ca urmare a lipsei de reacție față de somația gărzilor din filtrele realizate de soldați își va pierde viața, la Brăila, și Gh. Gheorghe⁴⁶. Tot soldații sunt responsabili și de moartea procurorului Ichim Costică și a soților Dumitru și Georgeta Copaciu. Cei dintâi au declanșat foc asupra mașinii în care se afla procurorul în momentul în care acesta a aprins farurile mașinii⁴⁷.

Una dintre cauzele cele mai des întâlnite care au condus la înregistrarea de victime este reprezentată de lipsa coordonării între diferitele grupuri ce acționau pentru victoria Revoluției. Această lipsă de coordonare trebuie înțeleasă – nu de puține ori – și în cheia lipsei de pregătire a cadrelor militare, sub toate aspectele acesteia. La Brăila și-au pierdut viața, în cazul „echipei morții”, Piroșcă Răducanu și Donose Nicolae, iar singurul ofițer de securitate din Brăila, mort în timpul Revoluției, Balaban Gheorghe, a decedat, fiind împușcat de un soldat, din motivul că acesta coborâse din mașină cu arma din dotare în mâini⁴⁸. Sofalvi Gabor, Antal Eugen, Szabo Anton, Lorincz Raimond și Ștubei Costică au murit ca urmare a unei confuzii – aceștia vorbind limba maghiară au fost confunziți cu teroriștii –, cât și ca urmare a lipsei respectării regulamentelor militare, care aplicate ar fi putut împiedica acest eveniment funest⁴⁹.

Aceste cauze nu sunt circumscrise strict celor două orașe: Brăila și Constanța.

Primul martir al Aradului, Safaleru Andrei, va muri ca urmare a rănilor provocate de gloanțele venite de la niște soldați ce nu fuseseră înștiințați despre misiunea la care acesta lua parte⁵⁰. Tot la Arad, de data aceasta ca urmare a unei confuzii, va muri și Duma Pavel, acesta fiind împușcat dintr-un TAB al UM 01191, ca urmare a faptului că ABI-ul în care se afla a fost identificat ca transportând teroriști⁵¹.

⁴⁵ Ibidem, p. 47.

⁴⁶ Ibidem, p. 50.

⁴⁷ Ibidem, p. 51.

⁴⁸ Ibidem, p. 63.

⁴⁹ Ibidem, p. 77-78.

⁵⁰ Emil Șimăndan, *Victorie...*, p. 48.

⁵¹ Ibidem, p. 51.

Au existat în timpul Revoluției și evenimente nefericite în urma cărora unii oameni și-au pierdut viața ca urmare a unor accidente. La Brăila, de exemplu, Roadevin Cristache și-a pierdut viața ca urmare a descărcării accidentale a armei soldatului care îl escorta⁵², iar la Constanța, în cadrul întreprinderii CET, soldatul Chiosa Marian Aurel va muri ca urmare a manevrării imprudente de către colegul său a unei puști cu lunetă⁵³.

În toate aceste cazuri confuzia a fost doar unul din factorii care au determinat apariția unor evenimente tragice. Doar ea singură (confuzia) nu ar fi putut genera atâtea situații nefericite. Aproape întotdeauna aceasta a fost însoțită de incompetența, deruta, frica, iresponsabilitatea, excesul de zel etc. al celor care ar fi trebuit să gestioneze la un moment dat contextul – cei drept revoluționar – al momentului.

În timpul Revoluției au murit oameni și ca urmare a lipsei îngrijirii medicale. Cauzele unor asemenea stări de fapt sunt și ele multiple. Dacă inițial unele cadre medicale au refuzat, împotriva eticii medicale, să acorde asistență medicală pacienților din motive diverse, de frică sau ca urmare a etichetei atribuite pacientului (uneltitor împotriva sistemului socialist)⁵⁴, mai târziu tot o parte a cadrelor medicale se va face vinovată de moartea altor persoane, ca urmare a unor supoziții în urma cărora anumitor pacienți le-au fost refuzate intervențiile de specialitate, ca o consecință a faptului că pacienții respectivi au fost confundați cu teroriștii⁵⁵.

Până în prezent, din documentele existente în circuitul istoriografic la acest moment, nu se pot emite opinii definitive cu privire la existența unor ordine provenite din partea celor care își asumase puterea în stat după data de 22 Decembrie, din care să rezulte că acestea ar fi autorizat/propus distribuția de armament revoluționarilor. Armele folosite de unii dintre revoluționari proveneau din surse diferite, unele dintre acestea fiind prezentate și în acest studiu.

Cuantificarea exactă a numărului decedaților din timpul Revoluției reprezintă încă un subiect deschis. Complexitatea

⁵² Ibidem, p. 76.

⁵³ Remus Macovei, *op.cit.*, p. 60.

⁵⁴ Cazul medicilor din cadrul Spitalului Militar Timișoara, care i-au refuzat asistența medicală lui Miroslav Todorov, fapt ce a condus la moartea acestuia.

⁵⁵ Ionel Ștefan Alexandru, *op. cit.*, p. 78.

evenimentelor din timpul Revoluției face extrem de dificilă realizarea unei statistici exacte a morților Revoluției. Studiile dedicate Revoluției din Decembrie 1989 conțin date diferite cu privire la acest subiect. Numai Brașovul, singur, „beneficiază” de cifre ce variază între 69 și 200 de eroi-martir. Exisă, însă, suficiente informații pentru a realiza o statistică a datelor certe în legătură cu morții Revoluției. Din păcate, aceasta statistică nu va putea reda o imagine completă asupra fenomenului martirajului Revoluției din Decembrie 1989.

Tabelele existente până în prezent cu eroii Revoluției din orașele martir au fost realizate prin metoda comparației. Sursele de informații sunt prezentate comparativ în tabele care reliefează diferențele și similitudinile dintre acestea. Datele aflate în divergență în aceste tabele, sau cele ce nu își au corespondență, vor continua a fi analizate. Au fost, de asemenea, semnalate diferențele de ortografie existente între diferitele surse ce abordează subiectul morților Revoluției.

A reieșit în urma analizei realizate prin metoda comparativă – incluzând statisticile prezente în spațiul virtual (care confirmă aproape integral informația cuprinsă în *Dicționarul General al Revoluției Române din decembrie 1989*) – următoarea situație statistică⁵⁶:

Oraș Martir	17-22 dec.	22-25 dec.	după 25dec.	Fără dată exactă	Nr. Martiri total
Alba Iulia	0	4	0	0	4
Arad	0	20	0	0	20
Brașov	0	61	7	7	75
Brăila	0	30	11	1	42
București	86	467	70	41	644
Buzău	0	24	1	0	25
Caransebeș	1	1	1	0	3
Cluj-Napoca	26	3	0	3	32
Constanța	0	14	2	3	19
Craiova	0	14	1	0	15

⁵⁶ Precizez că în cadrul *Dicționarului*... există date care nu se regăsesc în alte surse de informare văzute până acum.

Oraș Martir	17-22 dec.	22-25 dec.	după 25dec.	Fără dată exactă	Nr. Martiri total
Cugir	0	6	1	0	7
Hunedoara	1	5	0	0	6
Lugoj	3	0	0	0	3
Reșița	1	19	1	1	22
Sibiu	60	17	8	5	90
Târgoviște	0	7	2	1	10
Târgu-Mureș	6	1	0	1	7
Timișoara	88	22	8	4	122
Total	272	715	113	67	1166

Rămân, încă, în suspensie și informațiile în legătură cu acele persoane care nu își găsesc echivalentul în nicio altă sursă de informații. Spre exemplu:

Brașov

Balint Andrei

Somșag Marin

Vinerian Sorin

Ivan Ștefan Daniel

Brăila

Sochirleanu Mihăiță

Cluj-Napoca

Vergică Ioan

Prin eliminarea, însă, a datelor din spațiul virtual deja apare o mare problemă în privința tabelelor întocmite pe baza Dicționarului. Doar în cazul Timișoarei există un număr de 22 de persoane fără corespondent în altele statistici, exceptându-le pe cele din mediul online.

Și mai interesant este faptul că Dicționarul înregistrează peste 120 de persoane decedate în orașul Timișoara, în condițiile în care în lucrarea domnului Valentin Marin, Timișoara este atestată ca având 126 de morți dintre care – surpriză ! – 27 în „alte localități din județul Timiș”⁵⁷.

⁵⁷ Valentin Marin, *op. cit.*, p. 50.

Trebuie menționat, de asemenea, faptul că unii autori au tratat separat cazurile de suicid⁵⁸. Simpla prezență a unor astfel de cazuri crează dificultăți cu privire la înglobarea acestora în cadrul general al victimelor Revoluției.

Există, se pare, și cazuri în care numele unor persoane decedate în timpul Revoluției nu au fost înregistrate în statistici, ca urmare a faptului că persoanele respective nu făceau parte din categoria *eroilor martiri*, a sinucigașilor sau a celor a căror moarte a survenit accidental. Astfel, la Buzău, Alexandru Sceriba nu a fost trecut în rândul victimelor din cauza activității controversate a acestuia în timpul evenimentelor⁵⁹.

Arad

Rămas fără muniție în urma tragerilor efectuate din sediul Consiliului Județean, dispozitivul de apărare de aici se vede nevoit să se aprovizioneze cu armamentul necesar de la UM 01380 Cetate. În această misiune se vor deplasa șoferul Ciumedean Dănuț, maistrul militar Gheorghe Duțar, revoluționarii Doru Miclea, Ovidiu Păiuș și Andrei Safaleru. Deși colonelul Liviu Stranski îi asigurase pe membrii echipei că nu vor întâmpina probleme pe traseu, la momentul în care au ajuns în dreptul Podului „Decebal”, asupra mașinii în care se aflau s-a deschis focul de către soldații ce asigurau filtrul în această zonă. În urma acestui eveniment, tânărul Andrei Safaleru va fi împușcat mortal, practic a fost ciuruit de 17 gloanțe⁶⁰. În aceeași zonă își va pierde viața, în condiții similare, Adrian Victor Pușcău. Acesta era șoferul ambulanței ce transportase la Spitalul Județean o pacientă, ambulanța ce nu a mai fost recunoscută la întoarcere de către soldați și asupra căreia s-a deschis focul. În același loc își va pierde viața și cetățeanul maghiar Toth Șandor. Mașina pe care acesta o conducea va fi

⁵⁸ Marius Mioc, *op. cit.*, p. 116.

⁵⁹ http://adevarul.ro/locale/buzau/eroii-buzaului-gloantele-revolutiei-atins-ingeri-demoni-1_50abe7097c42d5a663821c01/index.html.

⁶⁰ Emil Șimăndan, *Întrebătorul din Agora. Zece ani de la Revoluția Română din Decembrie 89 de la Arad*, Editura Fundației „Ioan Slavici” Arad, Arad, 1999, p. 268-278.

supusă tirului de către soldații care mai înainte nu reușiseră să identifice propria autosanitară⁶¹.

Un caz special îl constituie cel al lui Gruber Geza. Informațiile cu privire la moartea acestuia sugerează că el ar fi fost omorât în noaptea de 23-24 decembrie pentru a i se sustrage registrul în care consemnase datele obținute în urma monitorizării telefonului operativ din biroul fostului primar comunist al Aradului, dar și pentru a fi împiedicat să comunice informațiile pe care le știa⁶².

O parte dintre eroii din Arad își vor pierde viața în urma confruntărilor cu persoane neidentificate. Astfel pe Calea *Aurel Vlaicu*, în urma unui schimb de focuri cu unele persoane ce trăgeau dintr-un autoturism Dacia 1300, își va pierde viața plt. Clepe Gheorghe⁶³. Tot de persoane necunoscute au fost omorâți Marius Cosma și Ion Necoliciu. Aceștia fiind într-o misiune de cercetare a ștrandului de lângă cetate, au fost întâmpinați cu foc din jurul cabinelor ștrandului. Și soldatul Costel Dumitrescu a fost ucis tot de persoane necunoscute în timpul unui duel cu teroriștii ce trăgeau de pe acoperișurile blocurilor din *Piața Română*. La 24 decembrie, cpt. de miliție Duma Pavel a murit după ce s-a deschis focul de către un TAB asupra ABI-ului în care se afla. Atacul s-a produs ca urmare a suspiciunii pe care comandantul TAB-ului a avut-o cu privire la identitatea persoanelor din vehiculul militar în care se afla cpt. Duma⁶⁴.

Brăila

În orașul Brăila, începând cu ora 11 a.m. a zilei de 23 decembrie 1989, s-a declanșat o adevărată canonada a diversiunilor teroriste. Acestea se transmiteau prin liniile telefonice și pe frecvențele radio ale unităților militare⁶⁵, iar în urma unor astfel de zvonuri s-a ajuns la confruntări directe între diferite unități militare, ce s-au soldat cu victime.

⁶¹ Alexandru Oșca coord., *Revoluția Română în Banat*, Editura Sitech, Craiova, 2009, p. 248-249.

⁶² Emil Șimăndan, *Întrebătorul...*, p. 348-354.

⁶³ Sergiu Nicolaescu, *Lupta pentru putere. Decembrie '89*, Editura ALL, București, 2005, p. 357.

⁶⁴ Ibidem, p. 357.

⁶⁵ Ionel Ștefan Alexandru, *op. cit.*, p. 41-42.

Primele zone asupra cărora s-a deschis foc în orașul Brăila au fost unitățile militare. Prima a fost atacată UM 01763 în jurul orei 17.15, iar apoi a urmat UM 01478. Începând cu ora 19.20 a fost declanșat focul general.

Primul martir al Brăilei a fost tânărul Dobre Florin, care și-a pierdut viața în seara zilei de 23 decembrie 1989. În seara aceeași zile au mai murit, – probabil ca urmare a acțiunii soldaților din Consiliu⁶⁶ –, Kilinger Leonard și Cochirleanu Nicușor. Tot acum își vor pierde viața și Bălan Nicolae, Boeru Ștefan, Vasilache Leonard, Sarnachi Costel, Păun Adrian, Nichita Parasca, Mușat Eugen și Apostol Aurelian.

În zona centrală a orașului au acționat și grupuri care au recurs la acțiuni menite să inducă panica în rândul revoluționarilor. Din anumite mașini s-a deschis focul, din fericire nu au rezultat victime în urma acestor incidente. Astfel de acțiuni au fost favorizate și de decizia armatei de a se stinge luminile în oraș.

Primul militar care și-a pierdut viața în timpul schimburilor de focuri a fost soldatul Naghy Samuel. Acesta a fost împușcat de un coleg, ca urmare a unei confuzii. Zgomotele făcute de către N. Samuel i-au adus moartea, acestea fiind interpretate eronat de unul dintre colegii săi, ce a declanșat foc în direcția acestuia, ca urmare a sunetelor suspecte recepționate de la etajele superioare. Un alt militar, maiorul Dumitru Milea, își va pierde viața în urma declanșării focului asupra sa de către soldații care au tras fără să fi primit comanda respectivă.

Alte persoane au murit în urma unor accidente. Astfel, Gheorghe Gheorghe a murit după declanșarea focului asupra mașinii în care se afla, deoarece el nu a auzit somațiile gărzilor patriotice care controlau un filtru de circulație pe str. Călărași. Roadevin Cristache a murit împușcat de soldatul Frătescu Ion. Arma acestuia din urmă s-a declanșat după ce acesta s-a împiedicat, arma nefiind asigurată în prealabil. Tot în urma unui accident a murit și procurorul Ichim Costică, dar și Dumitru și Georgeta Copaciu. Ultimii au fost împușcați în propria locuință de către soldații care au declanșat focul asupra mașinii procurorului Ichim Costică. Acesta aprinsese farurile pentru a semnaliza, gest interpretat greșit de soldații ce apărau Procuratura Brăila. Tot ca

⁶⁶ Ibidem, p. 45.

urmare a nerespectării regulamentelor militare și-au pierdut viața Piroșcă Răducanu și Donose Nicolae. Aceștia au murit ca urmare a declanșării focului, fără somație, de către soldați de la UM 01755, aflați în patrulare în zonă asupra unui grup de voluntari echipați în uniforme de gărzi patriotice. Unul din martori, Vasilică Radu, menționa că focul a fost declanșat de un „tip cam între 35-40 de ani, înalt, brunet, cu o giacă de piele neagră pe el”, ce a tras de lângă un container din zonă.

Tot pe fundalul diversiunii create de teroriști a fost împușcat mortal, suspectat ca terorist, electricianul Iorcic Lucian. Un caz special îl constituie acela al lt. major Balaban Gheorghe, omorât sub motivul că a coborât din mașină cu arma din dotare în mână.

Unul dintre cele mai sângeroase evenimente din Brăila s-a desfășurat în dreptul statuii „Caporalului Mușat”. Aici, soldații de la UM 01478 au declanșat focul asupra soldaților de la UM 01763, care s-au deplasat în zonă pentru a investiga informațiile cu privire la unele acțiuni ale teroriștilor semnalate acolo. Fără somație, fără o recunoaștere prealabilă, pe fundalul existenței psihozei teroriste, dar și ca urmare a faptului că noii veniți vorbeau limba maghiară, precum și comenzile iresponsabile date soldaților au fost principali factori ce au avut ca rezultat omorârea soldaților Sofavi Gabor, Antal Eugen, Szabo Anton, Lorincz Raimond și Știubei Costică, dar și rănirea a numeroase alte persoane, printre care și Constantinescu George Cristian. Acesta din urmă va deceda la spital, ca urmare a neacordării la timp a asistenței medicale necesare, determinând cadrele medicale să-l clasifice drept terorist și, astfel, să-i refuze, nedeontologic, îngrijirea necesară.

Brașov

Numărul eroilor martiri ai municipiului Brașov a variat de-a lungul timpului⁶⁷, astfel încât la un moment dat, acesta a ajuns la „circa 200”⁶⁸. Și aici, ca și în alte orașe din țară, cauzele

⁶⁷ Numărul eroilor martiri a variat între cifra de 69 (cifră considerată inferioară numărului real al victimelor decedate la Brașov) și 132, în Mircea Brenciu, *Revoluția Luminii*, Editura Societății Ziariștilor și Oamenilor de Cultură „Cincinat Pavelescu” Brașov, Brașov, 2004, p. 123.

⁶⁸ Vasile Mardare la <http://www.mytex.ro/stiri-brasov/brasov-conducatorii->

ce au condus la pierderi de vieții omenești au fost diverse. La acestea a contribuit și prezența⁶⁹ pe străzile Brașovului în zilele Revoluției a unui număr de peste 2000 de persoane înarmate, dintre care aproximativ 1000 au fost civili⁷⁰. O parte a civililor care erau înarmați au intrat în posesia armelor și ca urmare a spargerii magaziei de armament a foștilor activiști PCR, în noaptea de 22-23 decembrie. De aici au fost sustrate 100 de pistoale, 30 de pistoale mitralieră și peste 12.000 de gloanțe⁷¹. Primele victime s-au înregistrat în noaptea de 23-24 decembrie. Atunci, „sub impactul zvonurilor furnizate sistematic prin radio, TV, telefoane și prin viu grai, precum și din cauza lipsei de informații și legături sigure și stabile între subunitățile aflate în dispozitiv”⁷² au murit într-un interval de timp de câteva ore 39 de persoane, din care 10 militari.

Aceste evenimente tragice s-au desfășurat pe fundalul existenței și acumulării unei oboșeli prelungite a participanților, a numeroase zvonuri cu privire la existența teroriștilor, precum și pe fundul întunericului. A fost remarcat în timpul evenimentelor „faptul că asupra militarilor și a apărătorilor în general s-a executat foc și din anumite locuri bine stabilite, respectiv din etajele superioare ale unor blocuri în construcție, hoteluri, diferite case, poduri, sau chiar din rândul manifestațiilor.” Precum și că, „din examinarea medico-legală a victimelor ucise sau rănite prin împușcare se observă unele cazuri care erau rezultatul unor focuri bine ochite, trase de profesioniști”⁷³.

Tot la Brașov au fost înregistrate și două cazuri speciale. Primul, este acela în care a fost implicat Gheorghe Tibescu. Acesta îi va împușca mortal, la 24 decembrie, pe Iancu Cristache și pe Victor Fontana. La 26 decembrie, acesta va încerca să părăsească încăperea în care era reținut, fapt ce l-a determinat pe unul din

erau-de-cealalta-parte-a-baricadei-la-revolutie_337336.php.

⁶⁹ Așa cum remarca Mircea Brenciu, exceptând acele cazuri în care civilii au acționat precum „Rambo”, prezența lor pe străzile orașului în acele zile a contribuit la victoria Revoluției în Mircea Brenciu, *op. cit.*, p. 117.

⁷⁰ Sergiu Nicolaescu, *Lupta pentru putere. Decembrie '89*, Editura ALL, București, 2005, p. 377.

⁷¹ Ibidem, p. 388.

⁷² Ibidem, p. 379.

⁷³ Ibidem, p. 378.

soldații ce îl păzeau să îl împuște⁷⁴. În circumstanțe similare va fi omorât și Alexandru Leonard Frigator. Acesta, după ce omorâse doi luptători din Gărzile Patriotice, a fost reținut și – în timp ce încerca să evadeze – va fi împușcat mortal⁷⁵. Există, însă, și variante potrivit cărora acestora li s-a înscenat evadarea⁷⁶

Și în municipiul Brașov au existat cazuri în care contextul a facilitat apariția unor situații nefericite. Nicolae Covașa va muri la data de 24 decembrie, ca urmare a unei altercații avute cu soldatul care îl escorta, Covașa a fost suspectat că a fost terorist. Boteanu Mihai Bogdan a fost împușcat la data de 29 decembrie, în dormitorul subunității, de un coleg ce a manevrat eronat pușca din dotare⁷⁷.

București

Primele victime decedate la București în timpul Revoluției au fost rezultatul unui accident. La 21 decembrie, în jurul orei 16.30, în timp ce conducea un camion ce transporta muniție, sold. Cismaru Nicolae, este lovit în cap cu o cărămidă, aruncată de unul din protestatari, și își pierde cunoștința. În aceste condiții, camionul pe care îl conducea intră în derivă și accidentează mortal șapte persoane: Marcu Ruxandra Mihaela, Bădoi Vinerian, Ionescu Radu-Alexandru, Scurtu Mihai, Baban Florin-Corneliu, Stanciu George-Cristinel și Brad Violeta-Dorina.

A urmat, apoi, represiunea din noaptea de 21-22 decembrie, care s-a încheiat cu un bilanț tragic – 49 de decese⁷⁸. Trebuie menționat faptul că parte din cei care au fost împușcați în noaptea de 21-22 decembrie, vor muri la date ulterioare acestui moment⁷⁹.

⁷⁴ Ibidem, p. 380-381.

⁷⁵ Ioan Dan, *op. cit.*, p. 275-278.

⁷⁶ Marius Petrașcu, Henter Bela, Ioan Ursan, Ionel Milea, Rodica Stânea, *op. cit.*, p. 268.

⁷⁷ Arhiva IRRD. Fond 1, dosar nr. 98, f. 43.

⁷⁸ Sergiu Nicolaescu, *op. cit.*, p. 128. Alți autori indică cifra de 54 de morți – „Caietele Revoluției”, Nr. 6 (19) 2008, p. 52.

⁷⁹ Printre aceștia: Achim Ștefan (25.12.1989), Bacalu Robert (24.12.1989), Bendorfean Emilian (24.12.1989), Constantin Gheorghe Ioan (01.01.1990), Mândru Dumitrel (23.12.1989), Rădulescu Ion (24.12.1989) la <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/07/03/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revoluției-13-bucurești-ucisi-prin-impuscare-in-21-decembrie-si-noaptea-de-2122-decembrie-1989/>

Acest fapt devine esențial în momentul în care se cuantifică datele la care au avut loc decese în timpul Revoluției. Spre exemplu, înregistrarea acestor persoane în perioada de după 22 decembrie, fără explicații, poate crea o imagine distorsionată cu privire la desfășurarea acțiunilor represive din noaptea de 21-22 decembrie. Trebuie, de asemenea, amintit că printre cei împușcați în noaptea de 21-22 decembrie se vor afla și persoane neidentificate, precum și faptul că au existat nu doar victime împușcate, ci și călcate de TAB-urile forțelor angajate în suprimarea revoluționarilor⁸⁰.

Militarii din zona Bulevardului Ghencea, au fost anunțați la 24 decembrie, că vor apărea autoturisme Dacia 1300 cu teroriști în ele. Aceste informații eronate îi vor determina pe aceștia să execute foc asupra autoturismelor de acest tip. În aceste circumstanțe își vor pierde viața Mărioara Anghel și fiica acesteia, în vârstă de trei ani, Cătălina Anghel⁸¹. Confundat cu un terorist, Toma Poenaru, va fi somat de un militar, și apoi împușcat mortal în dreptul oficiului poștal nr. 2, după ce a coborât mâinile⁸². Ca urmare a faptului că șoferul unui autobuz nu răspunde în zona Pieței Moghioroș la somațiile militarilor din UM 01270 Focșani, aceștia vor deschide foc asupra autoturismului, omorându-l pe Constantin Andrei⁸³. Același scenariu s-a repetat și la data 28.12.1989, când, în jurul orei 22.45, pe Calea Victoriei un autoturism marca Lada 1500, condus de Cercelaru Constantin, nu a oprit la somațiile militarilor aflați în dispozitivul de apărare al Palatului Telefoanelor și, cu luminile stinse, a continuat să ruleze, accelerând, pentru a părăsi respectivul perimetru. În aceste împrejurări, militarii au executat focuri de armă în direcția autovehiculului, care a intrat în coliziune cu zidul magazinului Romarta, conducătorul auto murind pe loc⁸⁴. O situație similară a avut loc și în noaptea de 22 decembrie, atunci când, – pentru a transporta mai multe legitimații destinate membrilor

⁸⁰ Moraru Valentin a fost călcat de un TAB în momentul distrugerii baricadei de la Intercontinental.

⁸¹ Ibidem, p. 217.

⁸² Ibidem, p. 217-218.

⁸³ Ibidem, p. 227.

⁸⁴ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/09/27/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-27-bucuresti-palatul-telefoanelor-1/>.

Consiliului CFSN, – s-a luat hotărârea de a se folosi un autoturism ARO 244. La un moment dat, conducătorul autovehiculului a efectuat o manevră bruscă, ce a determinat dispozitivul de militari aflat în zonă să deschidă focul. Urmarea a fost uciderea șoferului Manea Constantin, situație în care autoturismul a continuat să se deplaseze fără direcție și s-a izbit de un tanc aflat în zona Athenée Palace. Tancul s-a deplasat cu 1,5-2 m în spate și l-a surprins sub șenile pe fotoreporterul Jean Louis Calderon, care se afla, alături de alți tineri, în spatele acestuia⁸⁵.

În noaptea de 22-23 decembrie Detașamentul 2 de cercetare din UM 01171, de la Buzău, a primit ordin din partea Sefului Direcției Informații a Armatei, vice-amiralul Dinu Ștefan, să se deplaseze la București pentru a întări paza sediului MApN. După ce au fost escortați la sediul Ministerului, atunci când au ajuns în zona acestuia, asupra Detașamentului s-a deschis foc de către forțele ce executau atunci apărarea acestuia. Ordinul, se pare, venise din partea col. Safta. Evenimentul s-a soldat cu patru morți din rândul cercetașilor⁸⁶. Un eveniment similar, petrecut în aceeași zonă, în jurul orelor 01.00-01.15, pe 23 decembrie, îi va avea drept actanți pe o parte din studenții și cadrele Academiei Militare Tehnice. La ordinul șefului Direcției Operații din MStM, Nicolae Eftimescu, studenți și cadre de la Academia Militară Tehnică au primit ordin să se deplaseze la sediul MApN pentru apărarea acestuia. Odată ajunși aici, deși itinerariul acestora a fost comunicat anterior, asupra acestora s-a deschis foc dinspre sediul Ministerului, inițial de persoane necunoscute. În urma acestui eveniment a rezultat decesul a cinci elevi⁸⁷. O situație asemănătoare se va repeta în aceeași zi, când, fără a fi anunțată, Compania 13 din UM 02658, a încercat să intre în jurul orei 04.00 în dispozitivul de apărare al Televiziunii. Aceasta a fost întâmpinată cu foc din partea trupelor dispuse deja în perimetru. În urma acestui eveniment își vor pierde viața trei soldați. După ce a fost recunoscută, Compania a fost apoi integrată în dispozitiv⁸⁸.

⁸⁵ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/08/04/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-21-bucuresti-moartea-lui-jean-luis-calderon/>

⁸⁶ Sergiu Nicolaescu, *op.cit.*, p. 223.

⁸⁷ Ibidem, p. 224-225.

⁸⁸ Ibidem, p.196

Toate acestea au demonstrat curențe majore în modul desfășurării acțiunilor ce au condus la aceste evenimente tragice. Au fost constatate „lipsuri organizatorice privind cooperarea, asigurarea de luptă tehnică, materială și logistică”, lipsa stabilirii „semnelor de recunoaștere”, ne-desemnarea unor comandanți de detașament, neluarea în considerare a condițiilor din zonele în care se realizau misiunile, lipsa comunicațiilor cu cei care apărau diferite instituții, starea de spirit tensionată, dar – mai ales – „erori profesionale ale comandanților”⁸⁹.

Un caz special îl reprezintă și acela în care și-au pierdut viața, în noaptea de 23-24 decembrie, lt. col. Gheorghe Troșca, srg. mj. Neagoe Stelian-Theodor, srg. mj. Costache Ion Ion, cpt. Cotuni Alexandru Eugen Trandafir, plt. mj. Mopicaru Constantin Ion, plt. Oprea Ion Emil și srg. mj. Surpățeanu Constantin Florin. Contextul în care aceștia și-au pierdut viața a fost apreciat ca având două cauze majore: 1) „greșeală grosolană încheiată cu victime omenești” sau 2) acțiune „premeditată”⁹⁰.

Un alt eveniment tragic din timpul Revoluției îl constituie acela de la Aeroportul Otopeni. În urma acestui incident și-au pierdut viața 49 de persoane, dintre care 37 membri ai unității de securitate UM 0865 de la Cămpina. Și acest eveniment, „un adevărat masacru ordonat”, demonstrează, printre altele⁹¹, „lipsa criminală de comunicare”⁹² existentă la acea dată în rândul cadrelor militare.

„Interpretările greșite ale unor situații, greșeli personale, teribilismul unor civili, nerespectarea unor semnale și consemne, lipsa de cooperare între militari și unitățile militare, lipsa de experiență, confuziile și zvonurile”⁹³ etc., au însemnat tot atâtea cauze ce au condus la pierderea de vieți omenești. În cele mai multe cazuri în cadrul evenimentelor s-au aflat militari care nu au beneficiat de un comandament capabil să gestioneze situația existentă. Prezența într-o singură zonă, (Antiaeriană – 13

⁸⁹ Ibidem, p. 225.

⁹⁰ Ibidem, p. 233.

⁹¹ Sergiu Nicolaescu identifică nu mai puțin de 9 cauze ce au stat la baza acestui tragic eveniment în Sergiu Nicolaescu, *op. cit.*, p. 236.

⁹² Mihail M. Andreescu, Ion Bucur, *Revoluția Română în București*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2009, p. 300.

⁹³ Ibidem, p. 298.

Septembrie – Mărgeanului) a unor militari ce proveneau din 20 de unități militare, a contribuit, prin lipsa de organizarea a acestora, la decesul a nu mai puțin de 48 de oameni în acest perimetru⁹⁴. Doar pe strada „Moș Ion” au acționat, la un moment dat, militari de la UM 02666, UM 02652, UM 01315. Aceștia, din cauza lipsei de comunicare, au ajuns la un conflict în urma căruia au decedat Mincă Ștefan Silviu, Nedelciu Claudiu Anton, Nuică Constantin și Stanciu Jan⁹⁵.

Alte câteva exemple în care și-au pierdut viața diferite persoane, ca urmare a numeroaselor deficiențe din cadrul trupelor ce acționau pentru apărarea Revoluției, coroborate cu alți factori, i-au determinat pe unii autori⁹⁶ să pună la îndoială existența reală a teroriștilor. Printre numeroasele exemple, care au contribuit la o astfel de concluzie, se numără și următoarele:

1 - la data de 23.12.1989, în contextul unor schimburi de focuri cu alți militari din dispozitivele situate în zona respectivă, s-a produs decesul sold. Gavrilov Corneliu și rănirea sold. Zaharia Constantin⁹⁷;

2 - în seara zilei de 23.12.1989 s-a răspuns unei solicitări din partea unui reprezentant al FSN, în urma căruia col. Costin Traian împreună cu echipajul TAB C 6-D-107, compus din cpt. Largher Ioan, lt. Ghiță-Mare Nelu Gabriel, cap. Briciu Achim și cap. Bumbăcaru Ion s-au deplasat pe str. C. A. Rosetti pentru acordarea de ajutor unor persoane rănite. Cu toate că deplasarea s-a efectuat pe un traseu scurt de 200-300 m, în starea de confuzie generală, s-a deschis focul asupra echipajului din TAB, rezultând decesul lt. Ghiță Mare Gabriel și a cap. Briciu Achim⁹⁸;

3 - în noaptea de 28/29.12.1989, în jurul orei 23.00, pe b-dul Gheorghe Gheorghiu Dej, din municipiul București, dinspre Universitate către Piața Mihail Kogălniceanu, conducătorul unui autoturism Dacia Break nu a răspuns somațiilor militarilor aflați în dispozitiv la intersecția cu Calea Victoriei, iar aceștia au deschis

⁹⁴ Ibidem, p. 298.

⁹⁵ Ibidem, p. 299.

⁹⁶ Mihail M. Andreescu, Ion Bucur, *op. cit.*, p. 295-300.

⁹⁷ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/08/02/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-20-bucuresti-raniti-si-ucisi-in-zona-cc-2/>

⁹⁸ Ibidem.

foc asupra autovehiculului, provocându-i moartea conducătorului autoturismului, – Voiculescu Traian Marian⁹⁹;

4 - la data de 25.12.1989, Nuțu Adrian a decedat după ce a fost împușcat în abdomen și în piciorul stâng în timp ce se afla cu tatăl său Nuțu Petre și Gherman Dumitru la pasajul Majestic și intenționau să traverseze Calea Victoriei. Acestea s-au întâmplat în contextul tragerilor efectuate de către militarii aflați în dispozitivul de apărare al Palatului Telefoanelor¹⁰⁰;

5 - Grigorescu Ilinca Ruxandra a decedat în data de 23.12.1989, în apartamentul în care locuia, situat în municipiul București, str. Oteteleşanu, în contextul focurilor de armă trase de militarii aflați în dispozitivul de apărare al Palatului Telefoanelor¹⁰¹;

6 - actorul Horia Căciulescu își va pierde viața ca urmare a focului tras de către soldații din zona Palatului Telefoanelor asupra mașinii în care se afla¹⁰²;

7 - 23 decembrie ora 22.30 Ciprian Bărbieru este omorât în propria mașină. Acesta se afla în zona în care se încrucișă focurile trase la pasajul Lujerului de către reprezentanți ai gărzilor patriotice și militarii aflați în zonă¹⁰³;

8 - la data de 25 decembrie în apropierea Cimitirului Italian își va pierde viața Aurel Postelnicu. Acesta a fost împușcat lângă automobilul personal de soldați din UM 01246¹⁰⁴.

Pe lângă aceste cazuri, în care au fost implicate trupe ale MAPN sau MI, se regăsesc numeroase alte exemple în care diferite persoane au murit în propriile locuințe, ca urmare a unor focuri de mare precizie executate asupra lor. Printre acestea: Stețenco

⁹⁹ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/09/27/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-27-bucuresti-palatul-telefoanelor-1/>

¹⁰⁰ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/10/02/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-28-bucuresti-palatul-telefoanelor-2/#more-15804>

¹⁰¹ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/09/27/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-27-bucuresti-palatul-telefoanelor-1/>

¹⁰² <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/10/07/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-29-bucuresti-palatul-telefoanelor-3-moartea-actorului-horia-caciulescu/#more-15808>

¹⁰³ Alesandru Duțu, *Revoluția din Decembrie 1989. Cronologie*, ediția a II-a - revăzută și adăugită, Editura Sitech, Craiova, 2010, p. 217.

¹⁰⁴ *Ibidem*, p. 237.

Iacob, Țuligă Dumitru, Busuioc Mitroiescu Maria, Dinescu Maria, Schweifel Jeanetta¹⁰⁵.

Nu lipsesc nici cazurile în care despre unele dintre persoanele decedate în timpul Revoluției, singura remarcă pe care au prezentat-o procurorii cu privire la contextul în care acestea au murit a fost aceea că ele „au decedat în legătură cu evenimentele din decembrie 1989”. Exemple în acest sens: Ținăcui Vasile, Timošenco Vanea Valentin, Dobre Ion¹⁰⁶.

Și în București, ca și în alte localități din țară, numeroși civili au intrat în posesia unor arme de foc pe care ulterior le-au folosit, nu de puține ori, în situații și moduri inadecvate. Acestea nu s-au supus unor norme și proceduri militare, au acționat după propria logică, au îngreunat situația trupelor ordonate și au devenit ele însele ținte pentru militari¹⁰⁷. Unul din cazurile prin care civilii au dobândit arme de foc îl reprezintă și acela al mr. Ciocodei Mihai, din UM 0800, care – din propria inițiativă – a adus arme din garajul Porumbaru și le-a împărțit civililor¹⁰⁸.

Au fost, de asemenea, semnalate cazuri ale unor persoane care, după ce au pretins a fi membri ai Gărzilor Patriotice, au acționat împotriva celor care apărau Televiziunea, omorând o parte dintre cei care se aflau în dispozitivul de apărare al acesteia¹⁰⁹.

Buzău

În orașul Buzău după 22 decembrie și-au pierdut viața peste 20 de persoane. Cele mai multe decese au fost înregistrate în clădirea Palatului Comunal. Aici, în noaptea de 22/23 decembrie, Gheorghe Olteanu, căpitan în Gărzile Patriotice, a împușcat mortal patru persoane ce dormeau pe o canapea în sediul Consiliului Județean. În urma celor două rafale trase de acesta își vor pierde

¹⁰⁵ Persoanele se regăsesc în listele prezente pe site-ul domnului Marius Mioc la: <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/10/11/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-30-bucuresti-televiziune-situatia-general/>

¹⁰⁶ <http://mariusmioc.wordpress.com/2013/08/09/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-22-raniti-si-ucisi-in-zona-cc-3/>

¹⁰⁷ Alesandru Duțu, *op. cit.*, p. 199.

¹⁰⁸ Sergiu Nicolaescu, *op. cit.*, p. 199.

¹⁰⁹ *Ibidem*, p. 205.

viața Vasile Apostol, Constantin Voinea, Aurel Toader și Nicolae Zaharia. Același căpitan, în dimineața zilei de 23 decembrie, va deschide din nou foc asupra unui grup de revoluționari provocându-i moartea lui Anton Bălțac. Căpitanul Dorn Hagima, va fi împușcat mortal, la 24 decembrie, de către o patrulă a miliției în zona Episcopiei, loc în care – tot ca urmare a unei rafale a milițienilor – își va pierde viața, în aceeași zi, și Săndel Marin.

Confuzia creată în mod intenționat în zona unităților militare din zona aerodromului – declara Ștefan Stoica¹¹⁰ – a determinat declanșarea unui schimb de focuri între UM 01708 și UM 01671 în urma căruia și-au pierdut viața la 25 decembrie 1989, soldatul Ion Antemir, maistrul militar Alexandru Dumitru și geodezul Nicolae Cristea. Tot la această dată va deceda, în urma focului deschis asupra ambulanței ce urma să ia răniții din zona Barierei Ploiești, și asistenta Maria Tătăranu.

Un caz special îl constituie decesul maiorului Gheorghe Iacob, ce și-a pierdut viața după ce a fost împușcat de căpitanul Alexandru Scerbia. Cel din urmă dorea să preia comanda unității. Tot în schimbul de focuri de atunci a murit și subofițerul Vasile Voican.

Cluj-Napoca

Cluj-Napoca beneficiază între orașele martir ale Revoluției din Decembrie 1989 de aportul unor cercetări cu privire la eroii din decembrie 1989, ce oferă informații extrem de importante cu privire la contextul în care au apărut victimele Revoluției și la autorii acțiunilor ce au creat atâtea victime. Armatei i se face în cazul orașului martir Cluj-Napoca un rechizitoriu nu doar amplu, ci și foarte bine argumentat.

Majoritatea victimelor din Cluj-Napoca au fost provocate de acțiunile și la ordinele unor cadre militare ce în momentul contactului cu protestatari – precum Călin Nemeș sau profesorul Ladiu, ce își puneau la dispoziția armatei piepturile goale – vor

¹¹⁰adevarul.ro/news/societate/armata-misiune-autodistrugere-buzaul-50ad45147c42d5a66391f348/index.html

ordona: „trageți în ținte vii” și „împușcați-i că nu-s oameni”¹¹¹. Faptul că o parte dintre revoluționarii clujeni nu pot evidenția, deși prezenți la 6-7 metri de trupele de represii ale regimului condus de N. Ceaușescu, cine anume a tras în ziua de 21 decembrie¹¹², nu echivalează cu lipsa de informații în ceea ce privește autorii victimelor din Cluj-Napoca.

Mărturiile și fotografiile realizate în acele momente incriminează Armata drept principala vinovată a tragediei din 21 decembrie de la Cluj-Napoca. Aici, în Piața Libertății, în mai puțin de 10 minute, fără a fi provocați, militarii vor deschide foc asupra protestatarilor, omorând 13 persoane și rănind alte 26. Printre eroii clujeni de aici amintim pe: Szabo Attila, Merca Aurel, Mătuș Lucian, Jurja Sorinel Dumitru, Pedestru Horia, Marin Vergică, Tamasz Burghyaiosof, Cristurean Rodica, Egyedy Imre, Borbely Istvan, Cioară Viorel și Țiclete Mihai Călin. Toți aceștia au fost uciși în intervalul 15.45 – 15.55. Ulterior, va fi împușcat mortal în același loc, cu un glonț în cap, și Sabău Ioan, ce se afla cu spatele la soldați¹¹³. Focul s-a executat la comanda cap. Carp Dando și cpt. Iacob Gheorghe.

În zona Astoria și cofetăria Urania cpt. Dicu Ilie și subordonații săi vor aduce moartea lui Ciortea Emil, Iclezan Ioan și Pop Teodor, precum și rănirea altor 10 revoluționari. Represiunea va face victime și în zona Calea Moșilor – Fabrica de bere. Aici își vor pierde viața 9 persoane (Borș Grigore, Szabo Ștefan, Mișan Luminița Corina, Vălean Ioan, Gheorghe Adrian, Pop Alexandru, Chira Ioan, Ballai Zoltan Csaba, Smical Dinu Adrian) și vor fi rănite 13 persoane.

La întrebarea cine a tras în populație în Cluj-Napoca în 21 decembrie 1989, răspunsul cel mai elocvent este Armata. Cea care din „servilism, din oportunism, slabă pregătire și carierism”¹¹⁴ a reprimat, până la un punct, mișcarea revoluționară din Cluj-Napoca.

¹¹¹ Victor Eugen Mihai Lungu, Tit-Liviu Domșa, „Împușcați-i că nu-s oameni”, *Cluj-Napoca, 21 decembrie 1989*, Fundația Academia Civică Cluj, Cluj Napoca, 2005, p. 344.

¹¹² Iosif Zăgrean, *op. cit.*, p.39.

¹¹³ Victor Eugen, Mihai Lungu, Tit-Liviu Domșa, *op.cit.*, p. 377.

¹¹⁴ *Ibidem*, p. 47.

Constanța

În orașul Constanța, – concluziona Remus Macovei, în urma analizei incidentelor soldate cu victime din acest oraș, – „nicio victimă nu este (a fost) rezultatul acțiunii temuților «teroriști», ci urmarea unor erori umane”¹¹⁵.

Avem, astfel, cazul soldatului Chiosa Marian Aurel, ce a fost împușcat de colegul Gaiță, în urma unui joc, după ce aceștia doi, împreună cu un alt soldat părăsiseră postul de observație încredințat¹¹⁶. Starea de ebrietate a militarilor a contribuit și ea la creșterea numărului de victime. Astfel, locotenentul Popa se va sinucide din remușcare după ce în urma unei altercații cu un soldat îl împușcase pe acesta din urmă, crezând că i-a provocat moartea¹¹⁷. Tot în stare de ebrietate se afla și Bercu Gheorghe atunci când a încercat să escaladeze gardul Inspectoratului Județean de Miliție al orașului, act ce va fi considerat ostil de către cei desemnați să apere această instituție și care au deschis foc asupra lui, omorându-l.

Lipsa coordonării între efectivele militare a determinat și alte situații cu final tragic. Astfel, în zona Gării CFR Constanța studenții de la Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân” și militarii trimiși în zonă de Comandamentul militar teritorial au deschis focul în urma căruia și-au pierdut viața plt. Ștefan Matei și civilii Sali Aidun, Deveriș Aichif și Stanca Păun¹¹⁸. Lipsa inexplicabilă de prudență a cpt. Carp Vasile – nu răspunde somației și nu rostește parola – îl va determina pe elevul serg. Ștefan Tiberiu să îl împuște mortal. Nerespectarea de către anumiți conducători auto a semnalelor efectuate de unele din filtrele de miltari existente în oraș se vor solda și ele cu victime. Astfel, minorii Doga Cosmin Florin și Tulus Samir, dar și Huzuneanu Emanuel Victor și-au pierdut viața după ce asupra autoturismelor în care se aflau s-a deschis foc, ca urmare a nesocotirii semnalelor soldaților¹¹⁹.

În Raportul Comisiei Parlamentare se precizează faptul că în municipiul Constanța și-au pierdut viața 21 de persoane¹²⁰. Cifră

¹¹⁵ Remus Macovei, *op. cit.*, p. 164.

¹¹⁶ Ibidem, p.25.

¹¹⁷ Ibidem, p.27.

¹¹⁸ Nicolae Cușa, *op. cit.*, p. 60-61.

¹¹⁹ Ioan Maliciuc, *op. cit.*, p. 205-206.

¹²⁰ *Raportul Comisiei senatoriale privind actiunile desfasurate in revolutia din*

ce poate fi motivată doar prin lărgirea ariei în care s-au înregistrat victime la raza municipiului și nu prin referirea strictă la acesta.

Craiova

În orașul Craiova moartea a fost adusă în timpul Revoluției din decembrie 1989 de către persoane neidentificate. În noaptea de 23/24 decembrie asupra UM 01047 s-a executat, de către persoane neidentificate, foc de arme automate. În urma acestei acțiuni au fost incendiate depozitele de carburanți și lubrefianți ale unității militare și si-au pierdut viața, în timpul schimbului de focuri, soldații Damian Soneriu, Horea Mihai, Hula Marin Mircea și Giuchici Slobodan Milord. Ultimii au fost omorâți de gloanțele provenite dintr-o armă cu lunetă, ambii au fost împușcați în cap¹²¹. Tot de un glonț tras în cap va muri și Constantinescu Doru, în urma unei acțiuni de identificare a teroriștilor în cartierul Valea Roșie, la care participa. Victimă a unor autori necunoscuți a fost și Stoica Iulian Florin. Mastru militar la UM 02384, făcea parte la 24 decembrie din dispozitivul de pază al Spitalului Militar din Craiova, dată la care a fost împușcat mortal de autori necunoscuți¹²². În fața Spitalului Militar va fi omorât de glonțul tras din blocul B 41 brancardierul Ambruș Dănuț Viorel, care tocmai încerca să ajute un rănit¹²³. Ca în multe alte localități din țară, și la Craiova o persoană a murit din cauza focului deschis asupra autoturismului în care se afla acesta, ca urmare a lipsei de reacție a conducătorului auto la somația făcută de militari de la UM 01662.

Hunedoara

La Hunedoara au murit șase oameni în schimburi de focuri. În provocarea deschiderii focului au fost angrenate și echipajele de pe elicopterele de la Caransebeș, ocupate de diversioniștii „tâmplari”

decembrie 1989 (Gabrielescu) p. 522.

¹²¹ *Revoluția din Decembrie 1989 de la Craiova după 20 de ani*, coord., Prof. Ionel Turcin, Gl. Lt.(r) prof. univ. dr. Ilie Marin, Gl. Mr. Prof. univ. dr. Ion Pășloiu, Editura Autograf MJM Craiova, Craiova, 2009, p. 152-153.

¹²² *Ibidem*, p. 157.

¹²³ Arhiva IRRD, Fond 1, Dosar 20, f. 19.

de la UM 404 Buzău¹²⁴. Și aici nerespectarea unor consemne militare a avut consecințe nefaste. Astfel, fruntașul Lazăr Rotaru, a fost împușcat de către Vădeanu Grigore, pe fondul diversiunii teroriste, ca urmare a faptului că acesta nu respectase traseul de întoarcere, creând astfel o situație căreia i-a căzut victimă¹²⁵.

Lugoj

Al doilea oraș liber de comunism din România, Lugojul, va plăti această calitate cu viața a doi fii ai săi. După încercările sortite eșecului ale lui Nicolae Andrei și Adrian Lungu, din după amiaza zilei de 20 decembrie, de mobilizare a lugojenilor cu ajutorul unor manifeste în spiritul evenimentelor de la Timișoara¹²⁶, în seara aceleiași zile, încurajați și de un mic grup venit din orașul de pe Bega, grupurile din centrul orașului se vor reînsufleți și se vor îndrepta către Comitetul Municipal de Partid pentru a-și exprima doleanțele. Numărul prea mic al revoluționarilor îi va determina să-și schimbe itinerariul și să se orienteze către zona industrială a orașului. Pe traseul ales se aflau și unitățile UM 01428 și UM 01140. După ce coloana de demonstranți a trecut de prima unitate, în dreptul celei de-a doua, din incinta acesteia, se vor executa focuri de armă ce se vor solda cu moartea a două persoane: Valentin Rosada și Daniel Borcea, precum și cu rănirea lui Nicolae Mircea Bejan și Nicolae Simion Stoica. Pentru aceste victime justiția îl va găsi vinovat pe Pavel Dumitru. Deși acesta nega la momentul ispășirii pedepsei cum că el ar fi fost vinovatul¹²⁷, datele în baza cărora a fost luată hotărârea condamnării sale par a avea caracter apodictic.

Sibiu

Al doilea oraș din țară ca număr de victime, raportat la numărul populației – Sibiu – a dat un greu tribut de sânge în timpul Revoluției din decembrie 1989. Și aici, ca și în alte orașe

¹²⁴ Arhiva IRRD, Fond nr.1, Dosar 160, Declarația lui Crișan Ioan.

¹²⁵ Ioan Dan, *op.cit.*, p. 390.

¹²⁶ *Lugoj Decembrie 1989*, ediție îngrijită de Gino Rado, Editura Memorialul Revoluției 1989, Timișoara, 2011, p. 11.

¹²⁷ *Adevăr pentru istorie, Lugoj – 20 Decembrie 1989 Al doilea oraș liber de dictatura comunistă din România*, ediție îngrijită de jr. Victor Stamurean, Editura Partoș, Timișoara, 2012, p. 237-238.

martir, există situații controversate cu privire la contextul în care au apărut victime.

Despre primele victime ale Sibiului nu există încă date certe cu privire la autorii lor. Ion Mititelu și Nicolae Giura au murit de gloanțele trase de cadrele din dispozitivele represiunii mobilizate la Sibiu, fără cunoașterea precisă a autorilor¹²⁸.

Aici au murit cele mai multe cadre ale Miliției. Ionescu Constantin și Severin Ilie au murit împușcați pe stradă, în timp ce încercau să se refugieze din sediul Miliției; Lordomanean Ion, Voicu Nicolae, Pais Ion, Drăculeț Nicolae, Fifoiu Nicolae, Olărescu Vasile și Stuparu Florin au fost împușcați în curtea UM 01512, după ce escaladaseră gardul respectivei unități pentru a se salva; Coman Nicolae și Florea Ilie au murit în sediul Miliției Județene Sibiu din cauza rănilor provocate de focul executat de către militari ai UM 01512. O altă parte a cadrelor de miliție decedate la 22 decembrie, la Sibiu, au pierit în același context fie în timp ce escaladau gardul unității militare conduse de Aurel Dragomir, fie după ce se predaseră, sau ajunseseră în curtea unității militare menționate. Printre aceștia s-au găsit: Corlaciuc Ioan, Cârstea Gelu, Sandor Pavel, Vasile Vasile, Farcaș Petru, Coman Gheorghe, Lobonț Vasile, Roman Ioan, Onișor Viorel, Ban Vasile, Cocă Ioan¹²⁹.

Tot aici, Daniela Dârlecu va fi împușcată mortal dintr-un avion, Marcel Vasile Hosza va fi împușcat de către colegii de la UM 01512, ca urmare a faptului că a fost confundat cu un terorist, iar Florin Vinersar va fi împușcat de către un lt. maj. din aceeași unitate. O altă victimă, Silviu Chiran, va fi împușcată sub pretextul că ar fi tras în civili.

Timișoara

Asasinarea propriei populații la ordinul conducerii regimului comunist român a fost socotită de către unul din liderii represiunii de la Timișoara, generalul Macri, o adevărată victorie

¹²⁸ Arhiva IRRD, Fond 1, Dosar 132, Conform afirmațiilor lui Fesan Puiu Nicolae și Dan Ioan Bogdan.

¹²⁹ Doru Viorel Ursu, *Sânge și carne de Om, cartea întâi, Decembrie 1989 Drama unui Mister*, Editura CD Press, București, 2010, Anexa, fără pagină.

în ziua de 17 decembrie¹³⁰. O victorie sardanapală împotriva unor oameni ce nu doreau decât să trăiască mai bine și care au îndrăznit să exprime acest deziderat. Mecanismul pus, însă, în mișcare împotriva acestor persoane, unul impresionant, a acționat nu doar anticonstituțional, ci și antiuman. Torturile și cruzimea de care o parte a acestui mecanism a dat dovadă demonstrează clar acest fapt.

Trupele înarmate, angajate în salvagardarea sistemului comunist la Timișoara, au fost dispuse conform următoarei scheme: Trupe de Securitate și Grăniceri la Comitetul Județean al PCR; Trupe de Securitate la Podul Decebal; Trupe ale Brigăzii de Securitate – la Comitetul Municipal de Partid și Catedrala Ortodoxă; Marea Unitate de Apărare Antiaeriană la Hotelul „Continental” și la Poștă; Marea Unitate Mecanizată – la CJ, Hotel „Continental”, CFR, Magazinul Bega, Poșta Centrală și Banca Națională, iar organele MI au participat, prin intermediul unor dispozitive înarmate formate din 3-4 subofițeri și două grupe de militari, la Spitalul Județean, Piața Traian, Întreprinderea „Electrotimiș”, Calea Lipovei – Complex Alimentar, B.dul 6 Martie –Sinaia și Piața Dacia¹³¹.

La Timișoara, în perioada 17-25 decembrie, s-au înregistrat 94 de persoane decedate, dintre care 72 până la data de 22 decembrie¹³². Prima victimă a Revoluției din decembrie 1989 din România a fost o pensionară călcată de un TAB, prin urmare aceasta i se poate imputa armatei. Au urmat, apoi, asasinatelor din după amiaza zilei din 17 decembrie. Prima persoană împușcată mortal a fost Lepa Bărbat. În fața Catedralei din Timișoara au fost omorâți apoi Gârjoabă Dumitru Constantin, Istvan Andrei, Balmuş Vasile, Stanciu Ioan și Iosub Constantin, primii trei fiind împușcați, fiecare cu un singur glonț. Tot acum vor fi împușcate mortal între Podul Mihai Viteazu și Catedrală, de aceeași manieră,

¹³⁰ „Noi, cu 12.000 de cadre și mt. Raport 8/1 – am învins” în Alexandru Oșca, *Dincolo de Rubicon 1989 – Timișoara - 1990*, Editura Sitech, Craiova, 2011, p. 117.

¹³¹ Adrian Kali, Virgil Hosu, *Timișoara '89, 6 zile de asediu*, Editura Saol, Timișoara 2009, p. 79.

¹³² Ioan Dan, *op. cit.*, p. 42-43 (autorul menționează că în urma investigațiilor s-a stabilit că 35% din victimele din orașul Timișoara de până în 25 decembrie au fost ucise cu un singur glonț ochit în cap, iar 30% cu un singur glonț în torace).

Caceu Mariana Silviana, Caceu Margareta și Sava Angela Elena. În seara aceleiași zile, la Operă vor fi împușcați mortal: Hațegan Petru, Choroși Alexandru, Cruceru Gheorghe, Avram Ioan Vasile, Opre Gogu, Czimarik Ladislau, Tako Gabriela Monica, Osman Dumitru și Ioțcovici Gheorghe Nuțu. Și dintre aceste victime, primele șapte au fost asasinate cu câte un singur glonț. Tot acum va deceda, la intersecția dintre B.dul Republicii cu strada Pais, Cruceru Gheorghe.

În orașul de pe Bega moartea își va face simțită prezența în toată seara zilei de 17 decembrie. În această zi Timișoara, a plătit cel mai mare preț pentru libertate, iar cetățenii ei vor fi asasinați în diferite locuri de pe cuprinsul ei. Tudor Miroslav va deceda la intersecția străzilor V. Alecsandri cu Ceahlăul, iar Belici Radian și Tășală Remus Marian vor fi împușcați lângă Clinica de Oftalmologie. Lângă Podul Decebal vor muri Bânciu Leontina, Andrei Maria, Evingher Slobodanca și Țintaru Tudor Octavian. În Piața Traian vor fi împușcați mortal, și aceștia tot cu un singur glonț, Sava Florica și Lăcătuș Nicolae, la fel cum vor muri, de altfel, și studenții Munteanu Nicolae Ovidiu și Florian Antoniu Tiberiu între căminele 7 și 22. În zona Calea Girocului, din cele 9 persoane decedate în seara de 17 decembrie 1989 (Apro Mihai, Jugănaru Dumitru, Ferchel Ștefan, Lungu Cristina, Aparaschivei Valentin, Vărcuș Ioan Calaudiu, Mariș Ștefan, Luca Rodica și Ion Maria) opt vor muri tot ca urmare a împușcării cu un singur glonț. Calea Șagului își va da și ea tributul ei de morți, în această zonă fiind împușcați, precum majoritatea victimelor de până acum, Balogh Pavel, Ciobanu Constantin, Petru Bontze Ioan și Zăbulică Constantin. Tot cu un singur glonț au fost împușcați mortal în Calea Aradului Grama Alexandru și Carpân Dănuț, iar la Gara de Nord își va da viața Belehuz Ioan. Alte decese au apărut pe Calea Lipovei, unde vor fi omorâte șase persoane – și acestea tot cu un singur glonț –, iar pe străzile Perlei și Lotusului vor mai fi omorâte încă patru persoane: Simicin Nicolae, Pinzchofer Georgeta, Boțoc Luminița și Sporer Rudolf Herman. Alte 14 persoane au fost omorâte fără a li se cunoaște, însă, circumstanțele decesului.

Ziua de 18 decembrie va fi marcată la Timișoara nu doar de noi victime ale represiunii comuniste, – acum pierzându-și viața Ianoș Paris și Ciopec Dumitru –, ci și de abominabila decizie

a conducerii de la București prin care s-a urmărit ștergerea tuturor urmelor masacrului din seara precedentă. În cadrul operațiunii „Trandafirul”, la ordinul Elenei Ceaușescu, 43 de cadavre de la Morga Spitalului Județean vor fi sustrate și transportate la București, unde vor fi incinerate (19-20 decembrie), cenușa acestora ajungând apoi într-un canal de pe raza actualului oraș Popești-Leordeni. Rememorând această zi, maiorul Judele Constantin afirma că, în cadrul unui dialog cu căpitanul Mișa Eugen, acesta din urmă ar fi menționat cu cinism că din grupul de 30-40 de oameni care au ieșit din Catedrală cu lumânări aprinse, scandând *Libertate*, nu a murit *decât* un om și au existat 18 răniți¹³³.

A doua zi, colonelul Nicolae Chircoiaș va sustrage registrele de intrare a răniților și de evidență a morților din cadrul Spitalului Județean Timiș, pe care le va distruge, împreună cu documentele realizate de ofițerii criminaliști, cadavrelor neidentificate, la data de 22 decembrie, contribuind astfel la procesul de ștergere a urmelor evenimentelor din Timișoara zilei de 17 decembrie. În aceeași zi, în deja clasicul mod de asasinare a demonstrațiilor timișoreni – împușcarea cu un singur glonț – va muri și Reiter Edita Irina.

Perioada 22-26 decembrie 1989 de la Timișoara va fi influențată semnificativ, diferit de cum se întâmplase până atunci, de evenimentele de la București, în special de transmisiunile din cadrul „Revoluției în Direct”. Informațiile vehiculate în cadrul TVR, devenită „Liberă” vor contribui la sporirea derutei în rândul armatei și la augmentarea panicii în rândul populației. În acest context, măsuri precum cea a împărțirii de arme în mod nediscriminatoriu anumitor persoane, va determina apariția unor situații ce se vor solda cu consecințe nefaste pentru desfășurarea Revoluției, în această perioadă înregistrându-se peste 20 de victime împușcate mortal.

Nu doar participanții la demonstrații au fost uciși sau răniți. Crime sistematice și meticuloase¹³⁴ au avut loc și în case particulare, blocuri sau instituții. Moartea a fost adusă nu doar de cei aflați la vedere și identificabili, precum maiorul Veverca Iosif, acuzat de omorârea lui Ianoș Paris, dar și de către persoane

¹³³ Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 147, f. 11.

¹³⁴ Acest fapt este demonstrabil prin modul în care au fost realizate aceste crime.

neidentificate, care au acționat fie din autoturisme¹³⁵, fie din anumite puncte ale orașului – locuințe sau acoperișuri de clădiri.

Unele evenimente din cele petrecute la Timișoara sunt tratate în mod diferit. Astfel este cazul recuperării tancurilor din zona Girocului la data de 18 decembrie. Dacă unele surse îi indică pe soldații conduși de maiorul Vasile Paul drept autorii celor 9 victime¹³⁶, altele atribuie fostei Securități această culpă, fie nu incriminează soldații MApN pentru aceste victime¹³⁷. În această situație trebuie precizat, însă, că argumentele ce exonerează soldații MApN de cele 9 victime au un grad de veridicitate sporit în raport cu cele incriminatoare.

Uneori aceleași surse, ne demonstra filozoful marxist Adam Schaff, pot conduce la interpretări diferite ale aceluiași eveniment. Când însă sursele sunt viciate în mod voit sau, mai rău, când acestea sunt distruse, interpretarea, explicarea sau doar descrierea unui eveniment întâmpină dificultăți majore. Aceste elemente caracterizează și problematica morților din timpul Revoluției din 1989 de la Timișoara și nu doar.

Distrușgerea unor documente, precum registrele Spitalului Județean Timiș, împiedică cercetarea istorică în a realiza o situație statistică completă cu privire la numărul victimelor decedate în timpul Revoluției din decembrie 1989. Acestei acțiuni i se adaugă, totodată, și existența unor cazuri, precum cel de la Freidorf, asociat acțiunilor de ștergere a consecințelor represiunii de la Timișoara, aici având loc, conform unor mărturii, incinerarea cadavrelor unora dintre participanții la protestele anticomuniste¹³⁸.

În acest context devine dificilă nu doar identificarea precisă a numelor celor care au decedat în cadrul Revoluției la Timișoara, ci și stabilirea cu exactitate a numărului celor care

¹³⁵ Cazul lui Carpân Dănuț împușcat lângă Librăria Tudor Arghezi în timp ce în zonă se trăgea dintr-un autoturism ARO, conform Adrian Kali, Virgil Hosu, *op. cit.*, p. 89.

¹³⁶ adevarul.ro/locale/timisoara/revoluTie-prapadul-facut-armata-calea-girocului-tancurile-blocate-manifestanti-1_50ad56fd7c42d5a66393478e/index.html,

¹³⁷ Ioan Dan, *op.cit.* p. 75-77, Adrian Kali, Virgil Hosu, *op.cit.*, p. 88.

¹³⁸ Mărturia maiorului Constantin Judele în Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 147, f. 22 și Liza Kratochwill la <http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=revista-on-line/memorial-5/trandafirul>

au murit atunci. Dacă în mod oficial unele informații amintesc¹³⁹ cifra de 119 de morți în timpul Revoluției la Timișoara, lucrările de specialitate ce s-au ocupat de acest subiect¹⁴⁰ prezintă o cifră mai mică, majoritatea oprindu-se în jurul cifrei de 100. Aceasta și ca urmare a faptului că acestea s-au rezumat strict la informațiile furnizate de către Parchetele militare.

În cadrul *Dicționarului General al Revoluției Române din Decembrie 1989* și în unele surse din mediul online apar, însă, date suplimentare cu privire la acest subiect¹⁴¹, în aceste cazuri persoanele identificate depășind cifra de 119 morți, ajungând la 121. Dacă acestei ultime cifre i se adaugă un număr de încă 10 victime neidentificate¹⁴² vom ajunge la cifra de 131 de morți.

Pe lângă toate aceste exemple care descriu și prezintă situații în care au murit o parte dintre eroii Revoluției, trebuie a fi amintită, din păcate, încă o categorie. Mulți dintre cei care și-au pierdut viața în Decembrie 1989 au murit ca urmare a acțiunii teroriștilor. Fie că au fost asasinați în propria locuință, precum Dinescu Maria, Stețenco Iacob, Carp Ariadna, Busuioc Mitroiescu Maria, fie că au murit în cursul unor schimburi de focuri în timp ce păzeau anumite obiective, precum Bejenaru Florin, lt. Gavadia Laurențiu, sold. Constantinoiu Vasile, Costache Ionel, sau au fost atacați în posturile pe care le supravegheau¹⁴³, toate aceste persoane, dar și multe altele, au fost ucise în urma unor acțiuni teroriste.

¹³⁹ Ion Bucur, *Cartea Represiunii 1989*, Editura IRRD, București, 2012, p. 229; Scrisoare deschisă către Consiliul Local Timișoara, Primăria Timișoara în Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 147, f. 27.

¹⁴⁰ Adrian Kali, *op. cit.*; Adrian Kali, Alexandru Rif, *op. cit.*; Alexandru Oșca coordonator, *op. cit.*; Marius Mioc, *Revoluția din 1989 și minciunile din Jurnalul Național, Mitul agenturilor Străine Mitul Securității atotputernice*, Editura Marineasa; Timișoara, 2005; Alexandru Oșca, *op. cit.*; Ioan Dan, *op. cit.*

¹⁴¹ Gheorghe Sbârnă, Valentin Marin, *op. cit.*; <http://romania1989.com/Martiri.asp>; <http://www.substele.ro/pentruiei/mortii.html>; <http://m.ziuanews.ro/stiri/22-de-ani-de-la-moartea-tinerilor-revolutionari-romani>.

¹⁴² Conform Scrisoare deschisă către Consiliul Local Timișoara, Primăria Timișoara în Arhiva IRRD, Fond I, Dosar 147, f. 27.

¹⁴³ Sergiu Nicolaescu. *op.cit.*, p. 427-431.

O primă statistică a Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, realizată de Valentin Marin, în anul 2010, s-a axat, în principal, pe realizarea unor tabele care să-i edifice pe cei interesați despre acest subiect cu privire la numărul, data, categoria profesională și unitatea administrativă din care proveneau eroii martiri. Din necesitatea completării acestei statistici și cu exemplificări ale contextelor, dar și a cauzelor în care au apărut victime în timpul Revoluției, precum și din dorința prezentării numelor celor care și-au pierdut viața în timpul unuia din evenimentele cruciale din istoria contemporană a României, a luat naștere și acest studiu, într-o primă ediție, în care datele statistice sunt realizate prin metoda comparației. O ediție ulterioară a acestei lucrări își propune să completeze informația existentă prin includerea în cadrul analizei statistice prezente, și a datelor ce privesc celelalte persoane decedate în timpul Revoluției Române din Decembrie 1989, precum și prin realizarea unei statistici generale edificatoare legate de contextul în care acestea au apărut.

Primul rând al tabelelor cuprinde următoarele câmpuri: *Nume* = numele eroului martir; *Data* = data la care a avut loc decesul; *Dicționar... p.* = pagina din Dicționar* unde se găsesc informații despre eroul martir; *Ziua News* = sursă statistică online; *Nume propriu* = nume ale autorilor unor titluri de lucrări ce au fost consultate în vederea realizării tabelelor.

Alba Iulia

Nume	Data	Dicționar ... p.
Botar Ilie	24	136
Macarie Georgeta	24	427
Radu Gheorghe Ioan	24	563
Zeng Iuliu Octavian	24	721

* Gheorghe Sbârnă, Valentin Marin, *Dicționar General al Revoluției Române din Decembrie 1989*, Editura Militară, București, 2010.

Arad

Nume	Data deces	Dicționar ... p.	A. Kali	E. Șimandan	A. Oșca	Ziua-news	A.Kali-A. Rif
Almen Werner	23	79	Da	Da	Da		Da
Bătrâna Ștefan	?	120	Nu	Nu	Nu	Da	
Bugyi Paul	24	171	Da	Da	Da		Da
Bute Ioan	24	178	Da	Nu	Da		Da
Clepe Gheorghe	24	225	Da	Da	Da		Da
Cojocaru Ladislau	23	232	Da	Da	Da		Da
Cosma Marius	24	253	Da	Da	Da		Da
Crișan Aurel	23	262	Da	Da	Da		Da
Crișan Vasile	24	263	Da	Da	Da		Da
Duma Pavel	24	295	Da	Da	Da		Da

Nume	Data deces	Dicționar ... p.	A. Kali	E. Şimandan	A. Oşca	Ziua-news	A. Kali-A. Rif
Dumitraşcu Augustin	25	297	Da	Da	Da		Da
Gruber Geza	23	349	Da	Da	Da		Da
Hartmann Alfred	24	358	Da	Da	Da		Da
Lucaciu Ioan	23	417	Da	Da	Da		Da
Lucacs Ştefan	23	421	Da	Da	Da Ilukacs		Da
Mada Mihăiţă	23	427	Da	Da			Da
Nicolicioiu Victor	24	501	Da	Da	Da		Da
Puşcău Victor	24	561	Da	Da	Da		Da
Safăleru Andrei	23	587	Da	Da	Da		Da
Toth Şandor	24	676	Nu	Da		Da	

Braşov

Nume	Data	Dicţionar ... p.	M. Petraşcu	Ziua- news
Abramov Filip	23	72	Da	
Alexe Ştefan	23	79	Da	
Atomei Eduard-George	23	100	Da	
Balint Andrei	?	?	Nu	Nu
Banciu Valentin-Nicu	23	108	Da	
Bălan Valerică	22	114	Da	
Bărcuţeanu Vasile	22-23	119	Da	
Bian Carmen	22-23	126	Da	
Boga Carol	23	134	Da	
Boteanu Bogdan	29	137	Da	
Brăguţă Nicolaie	23	144	Da	
Brînzea Coman	?	148	Da	
Bude Florina Octavia	6 ian.	170	Da	
Burjan Ştefan	23	176	Da	
Căpriţă Dorin Nicolae	23	196	Da	
Cîndea Pavel	23	224	Nu	
Cândea Nicolae Pavel	23	198	Da	
Constantinescu Costel	23	247	Cornel	
Coşan Gheorghe	23	255	Nu	Da
Covasna Neculai	24	255	Covasa	Da Covasa
Daia Ion Titu	?	269	Da	
Diaconu Cătălin	4 ian.	281	Da	

Nume	Data	Dicționar ... p.	M. Petrașcu	Ziua- news
Digulescu Gheorghe	23	283	Da	
Dobrin Tudor	23	288	Tudorel	
Drăgan Iulian	23	293	Da	
Drăgan Stan	23	293	Da	
Filip Ioan	23	313	Da	
Florea Andrei Marin	24	315	Nu	da
Fonta Constantin	24	319	Da	
Frâncu Dumitru	22-23	323	Da	
Frigator Alex	24	323	Da	
Ganea Silviu	23	329	Da	
Godenca Mihai	?	344	Nu	Da
Grău Alexandru	23	347	Da	
Haidău Cătălin	23-24	357	Da	
Horlaci Traian	23	363	Nu	Da
Hristache Iancu	22-23	365	Da	
Ilici Marioara	22-23	373	Da	
Ilici Nicoleta	22-23	373	Da	
Imecs Imre Iaszlo	22-23	378	Da	
Ivan Ștefan Daniel	?	395	Nu	Nu
Lepădatu Ion Gheorghe	23-24	411	Da	
Lupu Const. Eugen	23	425	Da	
Mihali F. Carol	24	457	Mihaly	
Mitroiu Ionel	24	468	Da	
Muller Laszlo	23-24	482	Da	
Neagu Cătălin	22-23	492	Da	
Nedelcu Vasile	24	494	Da	
Negru Florin	22-23	495	Da	
Nuțu Cătălin	23	506	Da	

Nume	Data	Dicționar ... p.	M. Petrașcu	Ziua- news
Papacica Nicolae	23	523	Nu	Da
Parcanschi Andrei	23	525	Da	
Pălăcean Ioan	22-23	529	Da	
Pertache Cătălin	23	534	Da	
Pleșca Ana-Maria	27	544	Da	
Prunteș V. Daniele	23	559	Da	
Rancati Francesco	?	566	Da	
Roșca Corina	23	581	Da	
Sandu Iancu	25-26	590	Da	
Savin Gheorghe	23	591	Da	
Săbăduș Ioan	23	593	Săbăduși	
Somșag Marin	01.ian. 91	614	Nu	Nu
Stan Ion	?	618	Nu	
Stancu Ovidiu	4 ian.	623	Da	
Stoian Gheorghe Victor	24	630	Da	
Surdu Gheorghe	23	637	Da	
Tamaș Iosif	23	649	Tomas	
Tibescu Gheorghe	23	660	Da	
Tincu Ioan	23	669	Da	
Toader Iulian	23	671	Da	
Varză Constantin	23	694	Da	
Vinerian Sorin	24	702	Nu	Nu
Vlaicu Cătălin	23	706	Da	
Vlase Nicolae	23	707	Da	
Zăbavă Ioan	23	719	Da	

Brăila

Nume	Dicționar ... p.	Data	Ionel Șt. Alexandru	Ziua-news
Antal Eugen	84	27	DA	
Apostol N. Aurelian	89	23	DA	
Bălăban F. Gheorghe	104	23	DA	
Bălan M. Nicolae	115	23	DA	
Boeru N. Ștefan	133	23	DA	
Bratu Gh. Filică	143	23	DA	
Chiriță Vasi Adriana	214	24	Văsii Adriana	
Cochirleanu Mihăiță	232	23	DA	
Constantinescu. Ge. Cristian	247	27	Nu	Nu
Copaciu B. Georgeta	249	23	DA	
Copaciu S. Dumitru	250	23	DA	
Custură A. Petrișor	268	24	Nu	
David Răducanu	272	24	Nu	
Dobre Traian Florin	287	23	DA	
Dunose D. Nicolae	300	24	DA	
Duțu Chiriță Ivanciu	301	27	DA	
Frunză D. Mihail	326	27	DA	
Gheorghe E. Gherorghe	335	23	Nu	
Gîrbă Scarlat	342	24	DA	
Ichim Ghe. Costică	371	23	DA	
Iorcic P. Lucian	388	24	DA	
Killinger I. Leonard	403	23	DA	
Licu Daniel	412	24	DA	
Lorincz Ioan. Raimund	414	27	Loriz Raymond	

Nume	Dicționar ... p.	Data	Ionel Șt. Alexandru	Ziua-news
Luca N. Georgel	417	23	Nu	Da
Marin I. Ștefan	434	23	DA	
Marinițiu Șt. Victor	437	23	DA	
Milea Ghe. Dumitru	459	24	DA	
Munteanu Ghe. Constantin	484	27	DA	
Mușat V. Eugen	486	23	Nu	Da
Nagy Samuel	488	23-24	DA	
Nechita S. Parasca	493	23	Nichita	
Păun N. A. Ion	531	24	DA	
Piroșca V. Răducu	542	24	DA	
Prioteasa Dumitru	555	24	DA	
Roadevin B. Cristache	577	26	DA	
Sochirleanu Mihăiță	614	?(M.O.)	Nu	Nu
Sofalvi Ghe. Gyorgy	614	27	Sofolvi	Da
Szabo Anton Anton	638	27	DA	
Șoiman Angela Elisabeta	643	30	DA	
Știubei P. Costică	646	27	Stubei	
Vasilache G. Leonard	694	23	Nu	Da
Informația statistică prezentă în cadrul Dicționarului este susținută și de Sergiu Nicolaescu, op. cit., p. 365				

București

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Achim Dumitru Ștefan	25	73	
Adjanin Antonia Andreea	22	74	
Albu Ion Marian	07.ian	77	
Aldea Virgil Sorin	?	78	
Alexandroia Ioan Cristian	05.ian	78	
Alexandru Ioan Călin	21	78	
Amariei Ion Nicu	23.de	79	
Andrei Ștefan Constantin	24	81	
Andrei Eugen Radu	22.ian	81	
Andrei Iordache Ștefan	23	82	
Androne Radu Pavel	06.mar	82	
Andronic Cătălin Vladimir	23	82	
Aneculai S. Ovidiu	23.ian	83	
Anghel C. Marian	21-22	83	
AnghelC. Mărioara	22.dec	84	
Anghel Neculai Cătălina	22	84	
Anghel Sorin Virgil	22-23	84	
Antonescu Ion Constantin	23	85	
Antoni Zenonie Cornelia	23	86	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Apostol Ion Ștefan	23	90	
Arghirie Gh. Ion	24	96	
Arișanu Ioan Petre Ion	24	96	
Astafei P. Petre	23	98	
Avram N. Maria	30	101	
Baban Daniel	23	102	
Baban Florin Corneliu	21	102	
Bacalu Robert Louan	24	103	
Baldovin Cornel	27	104	
Balint Petria Petru	24	105	
Banea Florea	25-26	109	
Barbu Ion Mihail	26	109	
Barbu Mihail Ion	?	109	
Barbu Petre Marian	22-23	109	
Barisu mihail	23	110	
Basma Nicolae Chiriac	25	110	
Băcanu Florin	23	111	
Bădescu Florea	23	112	
Bădoi Toma Vinerian	21	113	
Bădoi Grigore Gheorghe	22	113	
Bădulescu Nicolae	23	114	
Bălan Ștefan Florian	23	116	
Bălălău Nicu	26	118	
Bălănescu Aureliu Anatol	23- 24	117	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Bănică Costel	23	117	
Bănică O. Petre	28	117	
Bărbieru Ciprian Teodor	32	118	
Bărboi Gh. Dumitru	23	118	
Bântu Vasile	25	120	
Bejenaru I. Florin	22	122	
Bejinar Haralambie Ion	23	123	
Bendorfean Emilian	24	124	
Berbecel Marin Florea	22	125	Florin cf. Ziua
Bezedică Mihai Costică	23	126	
Bichi Nicolae Valerica	23	127	
Bîlu Ion Crișan	23	127	Bălu cf. Ziua
Bîrluțiu Vasile Eugen	22	128	Bărluțiu idem.
Boantu Petre Florea	25	130	
Bobeș Constantin Stroie	26	131	
Boca Pantelimon Cristian	23	132	
Bodo Marius	24	132	
Boerescu Ion Dumitru	22-23	133	
Bog Radu	23	134	
Bordeanu Constantin	24	135	Bordeianu idem

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Boszoki Adalbert	26	136	
Botoșer George Nicolae	06.ian.90	138	
Bouros Jean Gheorghe	23	139	
Brad Violeta Dorina	21	140	
Bran Lixandru Angheluș	23-24	140	
Brebenel Grigore Vasile	23	146	
Briciu Leontin Achim	22-23	147	
Brumar Victor Călin	22-23	149	
Buciu Stan Gheorghe	22-23	149	
Bucșă Ioan Dragoș Daniel	23	150	
Bucșe Gh. Dumitru Emil	23	150	
Bucur Cristian Remus	22	150	
Bucur Florin Vasile	22	150	
Bucur Ioan Constantin	22	151	
Bucur Mircea	23	151	
Bucur Marius Valeriu	26	151	
Buda Marcel	21	165	
Budeș Tașcu Nicolae	23	170	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Buiacu Achim	?	172	Buiu cu cf. Ziua
Bulai Mircea Napoleon	23-24	172	
Bulea Nicolae	?	172	
Bulgaru Vasile Mihai	23	172	
Buluci Nicolae	23	173	
Burcea Constantin Vasile	3	174	
Burcioaică Octavian	24	175	
Burdea Ionel	24	175	
Busuioc Mitroescu Maria	25	177	
Busuioc Toma Marian	?	178	
Buta Ioan Vasile	23	178	
Buteca Emanoil	23	178	
Butiri I. Florin	26	179	
Butnaru Lexandru Ștefan	23	179	
Butnaru D. Vasile	23	179	
Butuza Iosif Sergiu	5	180	
Cabalorta C. Constantin	22	184	În dic apare mort 2 dec
Cache Ilie	22	185	
Calderon Jean- Louis	22-23	186	
Calistru Virgil	23	186	
Calomfirescu C. Toma	23-24	186	
Calotă Victor Gabriel	23-24	186	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Caraliu Petre	24	188	
Carp Stanca Ariadna	23	192	
Catrinescu Mihail	3	194	
Cauc Silviu Liviu	26	194	
Cazan I. Ioan	23	194	
Căciulescu Horia	24	195	
Călin Cătălin Constantin	28	195	
Călin Sandu	?	196	
Căpucianu Constantin	23	196	
Cărpiniș Ion	22-23	197	Călpiniș cf. Ziua
Cercelaru Ion Constantin	28	209	
Cernea Dumitru Marie	23	209	Maria cf. idem
Cheptănar Alexandru	22	209	
Chiriță Nicolae Ion	23	213	
Chițu Ion Valerica	23	215	
Cilibeanu Traian Adrian	23	215	
Cilibidache Nicolae Radu	?	216	
Ciobanu Dumitru Emanoil	23	217	
Ciobanu Florea Nicolae	1	217	
Ciobanu Gabriel Florian	?	219	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Cioran Gabriel- Florin	25	220	
Ciungan Aurel Florin	23-24	223	
Cîrstea Constantin Adrian	24	224	
Cîrstea M. Gilău	28	225	Gilu cf idem
Coadaru Petrică	24	231	
Cobzac Adrian Iulian	23	231	
Cociș Florea Teodor	29	232	
Colceri Ioan Imre	25	233	
Colibă Neculai Florentin	25	233	Florea cf ibidem
Coman Laurențiu Daniel	14.nov. 1993	236	
Constantin Gheorghe	21-22	244	
Constantin Gheorghe Ioan	01.ian.90	244	
Constantin Ilie Aurel	24	245	
Constantin Ion Vania	23	245	
Constantin Nicolae Mihail	23-24	246	
Constantin Stelian	?	246	
Constantin Eugen Ninel	23	246	
Constantinescu Traian	23	248	
Constantinoiu Nicolae Vasile	23	248	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Copăceanu Costache Constantin	23	250	
Cordaș Benone Andrei	?	251	Cordoș cf. idem
Coroștineanu Vasile	05.ian.90	253	
Costache Dragne Ionel	23	254	
Costache Ion Ion	23-24	254	Ionel cf. idem
Cotuna Alexandru Eugen	23-24	255	
Crap Costel	23	258	
Crestează Neculai Eugen	23	259	
Crețu Gheorghe Jean	25	259	
Crețu Nicolae Florin	23-24	260	
Crihană Leonte	24	260	Crihan cf. idem
Cristea A. Adrian	23	261	
Cristian Mihai Florin Puiu	23	261	
Cristodorescu Constantin Petre	23	262	
Cucu Ion Nicușor	22-23	264	
Curcă Alexandru Petrișor	24-25	267	
Cusnețov Ioan Iuliu	23	267	
Dan Costel Gigel	23	269	
Daniliuc Gh. Nicolae	05.ian.90	270	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Danse Adrian Dorin	21	270	
Datcu George- Daniel	23	271	
David Constantin	26	272	
Dediliuc Ioan Maria	24	275	
Deliu Alexandru	25	276	
Dima Dumitru Gabriel	23	283	
Dinulescu Oprea Vergil	23	283	
Dinescu Maria	23	284	
Dîmboiu Emil Virgil	23-24	286	
Doboș Silvică	21	287	
Dobre Ion Ion	22-23	287	
Dobre Stroie	23	287	
Dobre Tudor Toma	23	288	
Dobre Tudorel Marian	23-24	288	
Dođu Costache Daniel	23	288	
Doia Ilie Dumitru	27	289	
Don Radu Adrian	21-22	289	
Donea Diana Alexandra	21	290	
Donțu Ginel	23	290	
Dragomir Sorin Mihai	23	291	
Dragomirescu Mihai Liviu	23	291	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Dragomirescu Mircea Dănuț	23	291	
Dragoș Aurel	23	292	
Drăgan Banu	23	292	
Drăguț Dumitru	23	293	
Duhnea A. Emil	21	294	
Dumitrache Gh. Valeria	26	296	
Dumitrache T. Ilie	23-24	296	
Dumitraș Sorin Ștefan	22	297	
Dumitrașcu Sorin Cristinel	23	298	
Durbac Dumitru Răducu	23	300	
Duriu Florea Daniel	23	300	Durin cf. idem
Dușa Ion	24	301	
Duță Dan Dorin	23	301	
Eliteanu Gheorghe	?	304	
Enache Petre Constantin	23	305	
Enastescu Nicolae Valentin	24	305	Enășteanu cf. idem
Enuță A. Ionel	26	306	
Falcă Dumitru Doru	23	308	
Felea Doru	?	309	
Fercu C. Daniela	23	310	
Fetcu Gheorghe	23-24	311	
Filip Dumitru Marin	25	312	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Filip Marcu Doru	25	312	
Filip Fîntînaru Vasile	24	313	
Filoti Dumitru Claudiu	22	314	
Flonta Petru Nicolae	23	315	
Florea T. Cristian	22	316	
Florea Vasile Vasile	23	317	
Florin Grigore Iulian	23	317	
Fodrea Vasile	23	318	
Fota Dumitru Ion	23	322	
Franga Victor Eugen	22-23	322	
Frățilă Ioan Gheorghe	24	323	
Fulga Marian Adrian	25	327	
Garian Ioan Alexandru	24	330	
Gavadia Ștefan Laurențiu	23-24	330	Gavadias cf. idem
Gavrilă Constantin	24	330	
Gavrilov Iacob Corneliu	26	331	
Gămbuțeanu Ilie Florin	24	331	
Geanănu Lucian Mihai	22-23	332	
Geambazu Vasile Vladimir	23-24	332	
Geantă Vasile Cristian	24	332	
Ghenea Mihai Vanghelie	22	335	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Ghenoiu Nicolae Laurențiu	25	335	
Gheorghe Marin Alexandru	24-25	336	
Gheorghe Mircea Gabriel	26	336	
Gheorghe Vasile Mircea	22-23	336	
Gheorghiu Mihai Dragoș	23	336	
Gherasim Georgeta	23	337	
Gherescu Dumitru	23	337	
Gherman Gheorghe Dumitru	?	337	
Ghețu Călin	?	337	
Ghezza Atila	27	33	
Ghezzo Dumitru Toma	22	338	
Ghidanac Constantin Ana	23	338	
Ghimboasa Filip Iosif	25	339	Ghimboase cf. idem
Ghinea I. Dorinel	23	339	
Ghiță Nelu Gabriel	23-24	340	
Ghițescu Gheorghe	23	340	
Giurcan Neculai Vasile	23-24	341	
Gîțlan Lucrețiu Mihai	21	343	
Glavu Oancea Lina	26	343	
Gociu Ioan Nicușor	22	344	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Gog Ioan Radu	23	344	
Gomoescu Lambru Nicolae	22-23	344	
Gorneanu Marin Daniela	21	346	
Grădinaru Gheorghe Dumitru	22	347	
Grigoraș Ștefan Marian	23	348	
Grigorescu Ilinca Ruxandra	24	348	
Grindei I. Nicolae	23	348	
Gruia Nedelcu Daniel	24	349	
Grumezea Mihai Alexandru	23-24	350	
Hasan Marius Costel	23	358	
Helețeanu Constantin Gheorghe	23	360	Helețeanu cf. idem
Herbei Cristian Dinu	23	360	Otopeni Aeroport
Hij Gheorghe Dragomir	22	361	
Horia Gheorghe Daniel	23	362	
Hota Danie	23	364	
Hoțea I. Petrișor	23	364	
Hulea Marian Mircea	23-24	365	
Hușman Ioan Doru	22	366	
Huwe Danny	26	367	
Iagăru Constantin	23	368	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Iancu Cristian	?	368	
Iancu Luiza Mioara	21	369	
Ilie Marin Costel	24	374	
Ilie Ștefan Marian	23	374	
Ilieș Dragoș Traian	22-23	377	
Ion Gh. Constantin	22-23	381	
Ion Gh. Stancu	26	382	
Ion Marin Vasile	23	382	
Ion Vasile Florea	24	383	
Ionașcu Ion Paul	23-24	383	
Ionescu Lazăr Nicolae	23-24	385	
Ionescu Nicolae Gheorghe	22-23	386	
Ionescu Michael Cecil	22-23	386	
Ionescu Petrea Constantin	23	386	
Ionescu Radu Alexandru	21	387	
Ioniță Constantin Nicolae	23	386	
Iordache Andrei Emanuel	23	387	
Irimia Tele	?	391	
Irod Grigore Gabriel	08.mar.90	391	
Isacov Ioan	24	391	
Ispas Dumitru	23	392	
Ivan Dumitru	23	394	
Ivanof Florea Gheorghe	23	395	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Jianu Gheorghe Dumitru	24	398	
Julea Păun Ion	23-24	401	
Jurcovan C. Walter	28	401	
Kiraly Mihaly	22	404	
Kocsis Deak Alexandru	?	404	
Kopicuc Ștefan Constantin	23	405	Kopciuc cf. idem
Kovacs Laszlo	22	406	
Lache Tănase Ilie	24	408	
Lambert Mihăiță Daniel	23	408	
Lambru Ion Cornel	23-24	408	
Laszlo Covascs	25	409	
Lazăr Ioan Viorel	22-23	409	
Lădaru Petrică	26	410	
Lovin Mircea	24	414	
Luiuz Ioan Maricel	08.ian.90	420	Împușcat între Buzău și Rîmnicu Sărat
Lukacs Jenő Tibi	31	421	
Lupașcu Nicolae Aurelia	23	423	
Lupu Constantin	24	424	
Lupu Eugen	?	425	
Lupu Ion Crisian	23	425	
Man leonte Nicolae	24	428	
Manache Marian Cristi	04.ian.90	428	
Mandache Ion	25	429	
Manea Gh. Constantin	22-23	429	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Manea Ruslan Florinel	21	429	
Manica Pascu Gheorghe	22	430	
Manolescu Romulus Feridian	23	431	
Marcu Ruxandra Mihaela	21	431	
Mareș Dumitru Eugen	25	433	
Marghidan G. Elena	28	433	
Marian Emilia	23	433	
Marin Constantin	24.ian.90	434	
Marin Nicolae	22	434	
Marin Liviu Iulian	24	434	
Marin S. Lucian	23	435	
Marinescu B. Mircea	24	436	
Marinescu Gh. Valeriu	?	436	
Marinescu N. Octavian	21	436	
Marinescu T. Petre	23	437	
Mateescu Gh. Nicolae	21	440	
Mateescu Torino Nicolae	22	440	
Mateescu Valerică Victor	23	440	
Matei Alexandru	24	441	
Matiș Petru Dorin	23	443	
Maxentian I. Vasile	23	444	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Măgurean Constantin Emil	23	445	
Mănăilă Vasile Dorel	22-23	446	
Mănescu Alexandru Radu	21	45	
Mănescu Dan Sorin	22-23	446	
Mănescu Victor	?	447	
Mărgărit Aurel Mircea	25	448	
Mărguțoiu Mircea	23	448	
Melconian Geantă Cristian	24-25	449	
Mesler Petru Constantin	22	451	
Micu Ștefan Eugen	24	452	
Mierlă Mihai Nicolae	22	453	
Mihai Gh. Mihail	23	455	
Mihai Ion	?	456	
Mihai Lucrețiu Gîțlan	21	456	
Mihailovici Constantin Puiu	22	456	
Mihăilă Vasile	?	457	
Mihăilescu Petre Grigore	23	457	
Milea Gh. Vasile	22	458	
Militaru Vasile	04.ian.90	462	
Mincă Ștefan Silviu	23	463	
Mincu Mitu	24	463	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Mintari Dumitru	?	464	
Mirea D. Mariana	21	465	
Mirea Mioara Luiza	21	465	
Mititel Florea Ion	23	467	
Mitroi Mihai Ionel	23	468	
Mitu Gh. Nelu	21	469	
Miu Ștefan Valeriu	25	469	
Miulescu Ioan Ion	24	469	
Mîndru Dumitrel	23	469	
Mîrfu Iosif	?	470	
Mladinovici Marin Dragoș	23	470	
Mocanu Neculai Ștefan	22-23	471	
Moldovan Ion	?	472	
Moldoveanu Marin	22	473	
Moldoveanu V. Mihai	28	474	
Monoreanu Neculai	25	474	
Moraru Horia Teodor	23	477	
Moraru Gh. Valentin	21	477	
Morăraș Constantin	23	478	
Moreanu Nicolae	24	478	
Moșneanu Dumitru Ioan	26	479	
Motiș Petru	23	480	
Motorga Tudor Maria	23-24	480	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Muicaru Constantin Ion	23-24	481	
Munteanu Constantin Gheorghe	24	483	
Munteanu Ilie	?	484	
Munteanu Neculai Maria	21	484	
Murariu Toader Florica	24	485	
Mustafa Petre	23	485	
Mustea Mircea Constantin	23	486	
Nae Ion	23	487	
Nagy Constantin	?	487	
Nănescu Gh. Constantin	22	488	
Nănescu Victor Mugurel	23	488	
Nastalin Constantin Georgeta	23	489	
Năstase Gh. Ion	23-24	491	
Neagoie Stelian Theodor	23-24	492	
Neagu S. Marian	29	492	
Nechita Gh. Gheorghe	23	492	
Neculai Florentin	?	493	
Neculeasa Ionel	24	493	
Nedelciu Claudiu Anton	23	494	
Nedelea Ioan Adrian	21-22	495	
Nedelschi Emilia	24	495	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Negulici Valeriu Marian	23	496	
Nemescu Lica	23	496	
Nemeș D. Lică	22	497	
Nicolae Eugen Marius	22-23	499	
Nicolae Mircea	22	499	
Nicoleascu Constantin Dumitru	24	501	
Niculae Constantin	24	501	
Niculae T. Nicolae	21	501	
Niculescu Ion Marian	22-23	502	
Niculescu Stănică	23	502	
Nistor A. Emanuel	22-23	502	
Nistor Elena	24	502	
Nițescu Nicolae	21	504	
Nițu Marin Mincu	24	504	
Nițu Nicolae Ștefan	23	504	
Noe Constantin	23	504	
Nuică Constantin	23	505	
Nuțu P. Adrian	25	506	
Olaru Constantin Victor	23	508	
Olaru Eugen Marius	22	508	
Olaru Ioan Cristian	23	509	
Olaru Vasile Neculai	26	509	
Olteanu Alexandru Daniel	22	510	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Olteanu Vasile Nelu	24	510	
Oncioiu Gh. Petre	23	510	
Oneț Gh. Mihai Florin	22-23	511	
Oprea Eugen Cosmin	23	512	
Oprea Gh. Emil	22-23	513	
Oprea G. Viorel	17.ian.90	513	
Oprea Ion Emil	23-24	513	
Oprescu Constantin Adrian	25	514	
Opriță Victor	23	514	
Orfanu Emilia	23	515	
Orleanu Paul Nicolae	23-24	516	
Oșan I. Florin	24	516	
Palada Ion Weiner	23-24	519	
Palea Petrică	?	519	
Panait Aurelian Marius	23-24	519	
Panaite V. Ionel	23	520	
Pancu Cristian Silviu	23	520	
Pandele Vasile Valentina	21	521	
Pandelea Florea Radu	23	521	
Panică Costel	23	521	
Pantazescu Ion Gheorghe	23	521	
Pantazică Aurel Gabriel	23	522	
Pantea N. Ioan	25	522	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Paraschiv D. Florin	23	523	
Paraschiv D. Pavel	23	524	
Pasca Ioan Augustin	22-23	526	
Patcaș Ioan Ioan	22-23	527	
Patraș Mihai Ion	23	527	
Pavel Costache Vasile	22-23	528	
Pălădoiu Gh. Ion	23	530	
Păpurică D. Petre	23-24	530	
Pătulea Ion Cătălin	23	531	
Păun Ilie Petre	23-24	531	
Păunoiu Vasile Mihail	23-24	532	
Pelegriano Dumitru Mihail	22-23	533	
Pentea Ion	25	533	
Percu Vasile Ion	24	533	
Petcu Eugen	23	535	
Petcu George Daniel	?	535	
Petcu Ion Nelu	23	535	
Petre Eugen	21	537	
Petre Ion	25	537	
Petre Ion Dumitru	22	537	
Petre O. Bănică	28	538	
Petrescu Dumiru	23	538	
Petrescu G. Petre	23	539	
Petrescu Tudorel	23	539	
Pețanca Marin Nicu	23-24	540	
Pintea Ion Ciprian	24	541	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Poenaru Toma	23-24	55	
Pop Lucian Vinicius	25-26	545	
Pop Ion Simion	24	546	
Popa Gh. Daniel	23	547	
Popa I. Virgil	26	547	
Popa Neculai Veronica	27	547	
Popescu Traian Florin	23	548	
Popescu Nicolae Paul	23	548	
Popescu Petrache Gabriela	23	548	
Popescu V. Florin	23	549	
Popovici Gh. Gheorghe	23	549	
Poptean T. Petre	21	550	
Portasa Vasile	23-24	550	
Postelniucu Aurel	26	551	
Postolache Polixenia	23	552	
Preda Nicolae Ionuț	23	553	
Pricop Iustin Pavel	22	554	
Pricop Nicolae	23-24	555	
Pripici Nicolae	23	555	
Puiu Ion Petre	24	560	
Puiu Sorin	25	560	
Purcherea Gh. Laurențiu	23	561	
Radu Andrei Eugen	23	563	
Radu Violeta Coralia	26	564	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Radu N. Dragoș	24-25	564	
Radu Pândelescu	?	565	
Radu T. Aurel	23	565	
Răducanu Nicolae Mihail	17.feb.90	567	
Rădulescu Cristian Constantin	24	568	
Rădulescu Nicolae	?	568	
Rădulescu Radu Ion	24	568	
Răileanu V. Neculai	23-24	568	
Rănoiu Gelu Iustinian	24	569	
Richard George Cristian	21	576	
Ristescu Marin Viorel	23	576	
Roca Mihai Ion	23	577	
Roman Sorin Florentin	23	578	
Rosa Mircea	24	580	
Roșca Grigore Tiberiu	23	581	
Roșca Mihai Mircea	23	581	
Roșu Nicolae Gheorghe	23	582	
Rus Daniel	22-23	583	
Rus V. Ionel	23	583	
Rusu G. Gheorghe	25	583	
Rusu Gh. Gheorghică	27	584	
Sabău Gavril	22-23	586	
Sabău Mioara	23-24	586	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Sabău Vladimir Nica	23	587	
Sacchi Paulo	?	587	
Samoilă Vasile Viorel	23	588	
Sandu A. Călin	22	589	
Sandu C. Roberto	21	590	
Sasu I. Ion	24	590	
Savonea Emil Florian	23	591	
Sălăjan Mihaela Raluca	24	593	
Săvescu I. Gheorghe	21	594	
Schweifel Iancu Jeniota	23	596	Schweifel Jeanetta /la http://mariusmioc. wordpress. com/2013/08/ 19/cercetarile- parchetului-in- dosarul-revolutiei- 24-bucuresti- raniti-si-ucisi-in- zona-cc-5/
Scorbea Eugen	23	596	
Scriba Alexandru	?	596	
Scurtu I. Mihai	22	597	
Sebo Aurel Horia	23	598	
Serian Mihai	24	602	
Silvestru Costică Jim	23	608	
Silvestru Gh. Jinu	?	608	
Sima Dumitru Octavian	23	609	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Simion D Ion	23	610	
Simionescu Dumitru Vasile	24	610	
Sion Gh. Emil	23	610	
Soare I. Corneliu	22-23	613	
Soroștinean Vasile	23	615	
Spînu Nicolae	23	615	
Staicu Dumitru Constantin	23	616	
Stamate Mihai	03.ian.90	616	
Stan Constantin	24	617	
Stan Cristian	23	618	
Stan Gh. Valerian	23	618	
Stan Ion Constantin	23	619	
Stan Silviu	12.feb.90	619	
Stan Costică Nicușor	23	619	
Stan Șerban Bogdan	23	620	
Stan Traian	26	620	
Stanciu George Cristian	21	621	
Stanciu C. Gheorghică	23	621	
Stanciu Gheorghe	23	621	
Stanciu M. Nicolae	22	622	
Stanciu Mărgărit Jean	23	622	
Stanciu Dumitru Constantin	?	623	
Stancu Stere Ion	26	622	
State Claudiu	23	624	
Stănescu Gheorghe	10.mai.90	627	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Stănescu Nicolae Nicolae	23	627	
Stănică Ion Ilie	23	628	
Stângă Ștefan	05.ian.90	628	
Stârcea Ștefan Ștefan	25	628	
Stegaru S. Nicolae	feb.23	629	
Stemate Mihăiță	02.ian.90	629	
Sterian Mihai	?	629	
Stermin Sorin	21-22	629	
Stetenco Grigore Iacob	25	630	
Stoianovici Ilie Cornel	23	631	
Stoica Ilie	24	631	
Stoica Mrian	24	632	
Stoicescu Gheorghe	23	633	
Stoiciuc Petrere Marcel	24	633	
Stoicovici Dinu	23	633	
Stratulat Ion Marian	23	634	
Stroe Gheorghe	24	635	
Stroe Matei Napoleon	24	635	
Stroe Laurențiu Nistor	23	635	
Strugaru Ilie Ioan	24	636	
Surupățeanu Constantin Florin	23-24	637	
Șerban Constatin	23	641	
Șerban Angerlo Florian	24	641	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Șerban Gh. Cristian	01.ian.90	641	
Șerban Moise	?	641	
Șmul E. Nicolae	22-23	643	
Ștefan Dumitru Gheorghe	23	644	
Ștefan Iacov	?	644	
Ștefanov Mihail Victor	22-23	645	
Takacs Ștefan Laszlo Szard	23	647	
Tatoiu Marius	23	649	
Tănase Toader Costică	28.mar.90	650	șoc nervos la 23 dec
Tătaru Marin Vasile	23	651	
Tătăranu Neculai Maria	28	651	
Teodorașe Marius Cristian	23	657	
Tian Niculae Florian	23	659	
Timoșenco Valea Valentin	24	668	
Tinacui Vasile	23-24	668	
Toboș Silvică	26	671	
Todică Mihai Nicolae	23	672	
Tokacs Laszlo Szilard	24	672	
Tomag G. Dan	22-23	673	
Tomașescu Bogdan George	23	674	
Toporan Vasile Cristian	23	676	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Trăistaru Gheorghe Daniel	11.ian.90	677	
Trosca Alexandru Gheorghe	23-24	684	
Tudor George Bogdan	23	684	
Tudor Constantin Gheorghe	23	684	
Tudor Dragu	23	685	
Tudor Gh. Nicu	24	685	
Tudor Petre Marin	23	686	
Tuligă Dumitru	23	686	
Tuță Romeo Vasile	22	687	
Țenea Radu	?	688	
Ungureanu Constantin Sorin	24	690	
Ungureanu G. Alexandru	?	691	
Ungureanu Năstase Nicolae	23	691	
Urucu Adrian Dan	22-23	693	
Vasile Florica	22	695	
Vasiliu Anton Florentin	23	695	
Vasiliu Virgiliu Cristian	25	696	
Vasiliu Florin	23	696	
Vasiliu Ion Mitică	21-22	696	
Văduva I. Florin	23	697	
Văduva Nicolae	23	697	
Vătavu Ovidiu Ilie	23	698	
Vechiu Constantin	23	699	

Nume	Data	Dicționar ... p.	Ziuanews
Vinerian Rădoi	21	701	
Vintilă Constantin Viorel	23-24	702	
Vîlculescu Marin Stănică	22	703	
Vlad Alexandru Ion	23	703	
Vlad Ilie	21	703	
Vlad Ionel	23	704	
Vlad Nicolae	22	706	
Vladu Cătălin Florin	23	706	
Vlașin C. Alexandrina	23	707	
Voica Vasile Constantin	22-23	708	
Voiculescu Radu Mihail	28	711	
Zamfir Traian	23	717	
Zamfirescu Emil Răzvan	21-22	718	
Zărnescu Nicolae Marin	22-23	720	
Zbanț Mihai Ion	23	720	
Zgubea Aurel	21	721	
Zimbru Gh. Grigore	23	721	
Date suplimentare			
Bărluțiu Eugen	22		

Buzău

Nume	Dată	Dicționar ... p.		Ziua- news
Alexandru Dumitru	25	78		
Antemir I. Vasile	23	85		
Apostol Vasile	24	90		
Badea P. Dorian	23-24	104		Da
Baltag Anton	24	107		
Ciortan Gr. Florica	24	222		
Ciulin Alexandru	24	223		
Ciupitu-Chican Fănel	23	223		
Constantin Ion	24	245		
Cristea Ghe. Nicolae	25	261		
Dumitrache Titi	22	297		
Hagima C. Dorin	24	257		
Iacob P. Gheorghe	24	368		
Marin Săndel	24	435		
Marinescu P. Alexandru	25	436		
Stan Costel	24	617		
Ștefan Cioară Ciprian	23	643		
Tătăranu N. Maria	28	651	Împuș- cată în Buzău moartă în Bucu- rești	
Tisăianu T. Nicolai	25	669		
Toader D. Aurel- Alexandru	23-24	671		
Vlad I. Constantin	24	704		
Voican V. Vasile	24	709		
Voinea A. Constantin	24	711		
Zaharia M. Nicolae	24	719		

Caransebeș

Nume	Data	Dicționar ... p.	A. Oșca	Ziua-news	A. Kali – A.Rif
Cimpoeșu Viorel	19	216	Da	Da	Da
Puraci Samfiu	20	560	Da		Da
Sboroștean S. Gheorghe	27	595	Da		Da
Vereczki Mihai	24	700	Da - Reșița	Da	Da - Reșița

Cluj-Napoca

Nume	Data	Dicționar ... p.	V.E. M. Lungu, Tit-Liviu Domșa	Ziua-news	Iosif Ză-grean
Ballai Csaba Zoltan	21	106	Da		Da
Borbely I. Istvan	?	136	Da		
Borș Gr. Grigore	21	136	Da		Da
Budin Ion	?	171		Da	
Chira I. Ioan	23	211	Da		DA
Cioară I. Viorel	21	217	Da		Da
Ciortea E. Emil	21	221	Da		Da
Crăciun R. Ștefan	23-24	258		Da	
Cristurean I. Rodica	21	262	Da		Da
Egyedi E. Imre	21	304	Da		Da
Iclenzan D. Ioan	21	371	Da		Da

Nume	Data	Dicționar ... p.	V.E. M. Lungu, Tit-Liviu Domșa	Ziua- news	Iosif Ză- grean
Istvan Borbely	21	393		Da	
Jurja S.Dorinel	21	402	Da		Da
Marin Șt. Vergică	21	435	Da		Da
Matiș C. Lucian	21	443	Da		Da
Merca T. Aurel	21	450	Da		
Mișan I. Luminița Corina	21	466	Da		Da
Nasc Ghe. Adrian	21	489	Da		
Pedestru I. Horia	21	532	Da		Da
Pop G. Alexandru	21	545	Da		Da
Pop I. Teodor	21	546	Da		
Pop Valentin	?	547		Da	Da
Rusu I. Ioan	21	584			Da
Sabău I. Ioan	21	586	Da		Da
Smical M. Adrian	21	612	Da		
Stoica P. Cristian	23	632			Da
Szabo I. Attila	21	638	Da		Da
Szabo Șt. Ștefan	21	638	Da		Da
Tamaș A. Burgya Iosif	21	648	Da		Da
Țiclete V. Mihai Călin	21	688	Da		Da
Văleant T. Ioan	21	697	Da		Da
Vergică Ioan	21	700		Nu	

Constanța

Nume	Data	Dicționar ... p.	Nicolae Cușa	Remus Macovei	Ziua-news
Bercu Gheorghe	23	125	Da	Da	
Carp Vasile	24	192	Da	Da	
Călin Adrian	24	195	Da	Da	
Crețu Viorel	24	260	Da	Da	
Damu Chirața	24	270	Nu	Da	
Deveriș Achif	23	280	Da	Da	
Doga Cosmin Florin	25	290	Da	Da	
Dumitrescu Doru	24	299	Da	Da	
Huzuneanu Emanuel	31	367	Da	Da	
Ismail Ali	29	392	Nu	Da	
Sali Aidun	23	587	Da	Da	
Stanca Păun	23	621	Nu	Da	
Ștefan Mihai	23	645	Da	Da	
Tuluș Samir	25	686	Da	Da	
Dinu Costel	?	285	Nu	Nu	Da
Don Cosmin	25	290	Nu	Nu	Da
Milu Nica	23	463	Nu	Nu	Da
Pop Ovidiu Ion	?	546	Nu	Nu	Da
Serghei Ivan Ieftimie	?	602. M.O	Nu	Nu	Da

Craiova

Nume	Data	Dicționar... p.	Mirea Costin Venus	Ionel Turcin
Ambruși Dănuț Viorel	23	80		Da
Constantinescu Emanoil Doru	24	247		Da
Firu Florea Vasile	23-24	314		Nu
Georgescu Vali Marian	24-25	333		Da
Ghiță Oprea Gheorghe	24	340		Da
Ghiuchici Milorad	23-24	340		Da
Jianu Eugen Dan	23	398		Da
Matei Nicolae Ion	23	442		Da
Mănescu Gh. Gheorghe	25	447		Da
Mormoe Gh. Florea	24	478		Da
Petre Eugen Ion	27	537		
Stoica Iulian Florin	24	631		Da
Șoneriu Damian Horia	23	643		Soneriu
Trașcă Ilie	23	677		Nu
Ungureanu Alexandru	23	690		Da

Cugir

Nume	Data	Dicționar ... p.	http://alba24.ro/ dosar-teroristii- mortii-si-ranirii- revolutiei-de-la-1989- din-alba-au-ramas- in-labirint-vezi-ce-a- fost-la-alba-iulia-si- cugir-acum-22-de- ani-62457.html
Augustin Dorin	23	99	Da
Costinaș Emil	23	254	Da
Poenar Dănilă Constantin	29	544	Da
Potopea Nicoleta Liliana	21	552	Nu
Staicu Ilie	21	616	Da
Teodorescu Florin	23	658	Da
Valentin Pop	21	694	Da

Hunedoara

Nume	Data	Dicționar ... p.	A. Kali – A. Rif
Băsescu Florin Daniel	21	119	da
Cotfas Aurel Marinel	24	255	Da
Cristea Aurel Valeriu	23-24	261	Da-Deva
Măruneac Mardarie Ioan	23	499	Da
Rotaru Șerban Lazăr	24	582	Da
Stîngă Ioan Mircea	23	630	Da
Meriticaru Dumitu	23	451	Da-Deva
Morariu Călin Gabriel	22-23	476	Da

Lugoj

Nume	Data	Dicționar ... p.	Stamurean
Borcea Daniel	20	148	Da
Rosada Valentin	20	580	Da
Boară Dorel	22	130	Da

Reșița

Nume	Data	Dicționar ... p.	A.Oșca	A. Kali - A. Rif	Site Ziuanews
Adam Livia	25	73	Da	Da	Adam Lina
Atanasie Adriana	21	99	Nu	Nu	Da
Barca Constantin	25	110	Nu	Nu	
Bîrbora Gh. Constantin	24	127	Nu	Da	Bîrbore Constantin
Brânză Constantin	24-25	145	Da	Da	Da
Dănuț Mircea	24	273	Nu	Nu	Dănuț Mihai
Esznouska Adam	?	306	Nu	Nu	Nu
Ivan Constanin Marius	24	394	Da	Da	Da
Lupea I. Ioan/Daniel	24	423	Da	Da	Da
Mihai Dănuț	26	454	Da	Da	Da
Mircea Gh. Ioan	25	464	Da	Da	Mircea Ion
Motorogeanu Florin	24	480	Nu	Nu	Da
Năut Mihai-Ovidiu	23	491	Nu	Nu	Da
Peznovszka I. Adam-Ioan	24	541	Da	Da	Da
Pongracz Norbert Alexandru	24	545	Da	Da	Da

Nume	Data	Dicționar ... p.	A.Oșca	A. Kali - A. Rif	Site Ziuanews
Popa N. Valerian	25	548	Da	Da	Da
Poptelecan A. Ioan	25	550	Da	Da	Da
Răuți Mihai-Ovidiu	24	569	Da	Da	Da
Ruvineanțu Remus-Lazăr	25	585	Da	Da	Da
Smaranda I. Ion	23	611	Da	Da	Da
Tamaș Radu-Simion	25	649	Da	Da	Da
Tăpleanu Nicolae Mircea	24	650	Da	Da	Da
		Caransebeș	Vereczki Mihai	Vereczki Mihai	
Informația statistică prezentă în cadrul Dicționarului este susținută și de Sergiu Nicolaescu, op. cit., p. 428					

Sibiu

Nume	Data	Dicționar ... p.	Doru V. Ursu
Andronie P. Constantin	22	83	Da
Ban V. Vasile	22	108	Da
Boanță Valeriu Iulian	22	130	Da
Bogdan Gh. Ioan	22	134	Da
Botei Radu Gh.	21	137	Da
Braga I. Ioan	24	140	Da
Bulea N. Nicolae	23	173	Da
Bunaciu P. Petru	27	174	Da
Bustan Gh.Cristian	23-24	177	Da
Cărpătoarea Toader Cristian	24	196	Da
Cărdăreanu Gheorghe	?	198	Nu
Chiran P. Silviu	22	213	Da
Chircă P. Alin	24	213	Da
Cioran I. Victor	23	220	Da
Ciul I. Marinel	22	222	Da
Cîrstea M. Gelu	22	224	Da
Coca Ioan	22	231	Da
Colhon I. Elena	23	233	Nu
Coma D Ioan	22	233	Nu
Coman Gheorghe	22	234	Da
Coman I. Nicolae	23	236	Da
Constantin S. Mihai	01.ian.90	246	Da
Corduneanu I. Gheorghe	22	251	Nu
Corlaci I. Ioan	22	252	Da
Croitoru Dumitru	22	263	Da
Curăraru S. Vasile	22	267	Nu
Damian I. Florin	22	269	Da
Deutschalander I. Iohann	21	280	Nu

Nume	Data	Dicționar ... p.	Doru V. Ursu
Diaconu D. Vasile	21	282	Da
Dîrlescu I. Daniela	23	286	Da
Drăculeț M. Nicolae	22	292	Da
Farcaș I. Petru	22	308	Da
Farcaș N. Nicolae	22	309	Da
Fifoiu I. Niculaie	22	312	Da
Florea D. Ilie	22	316	Da
Folea A. Marian	23	318	Da
Ganta G. Nicolae	24	330	Da Ganță
Gavrilă I. Gheorghe	22	330	Nu
Giura Nicolae Liviu	22	341	Da
Gîndilă D. Gheorghe	02.ian.90	342	Da
Gîndilă Mihai Ioan	?	342	NU
Heinz R. Wilhelm	22	359	Nu
Homescu Ioan	23	362	Da
Hoza Marcel-Vasile	22	364	Nu
Ilea Cornel	29	373	Da
Ionescu I. Constantin	22	385	Da
Istrate N. Nicolae	22	393	Da
Lepșa N. Ioan	05.ian.90	411	Da
Lobonț V Vasile	22	413	Da
Lodromănean I. Ioan	22	414	Da
Lupea C. Ilie	22	423	Da
Lutsch H. Werner	22	246	Da
Marcu V. Ioan	22	431	Da
Mihai Adrian-Mircea	24	455	Da
Mihali Ioan	22	457	Nu
Mihu Ct. Dumitru	23	458	Nu
Mititel R. Ioan	21	466	Da
Mititi dan-Ioan	22	467	Nu
Munteanu N. Ioan	23	482	Da
Munteanu Ion	?	484	Nu

Nume	Data	Dicționar ... p.	Doru V. Ursu
Neagoe Gh. Anișoara	22	491	Da
Nedelca Gh. Tiberiu	22	494	Da
Nemeș I. Ioan	25	497	Da
Niță Octavian Romulus	22	503	Da
Oancea Mihai Cristian	22	507	Da
Olărescu V. Vasile	22	509	Da
Onișor Traian Viorel	22	511	Da
Onu I. Ioan	31	511	Da
Pais V. Ioan	22	518	Da/Păiș
Posa V. Toma	22	550	Da
Radu S. Valentin	22	565	Da
Răspop A. Petru	22	569	Da
Roman Ioan	22	578	Da
Sărac D. Victor	22	593	DA
Sebeș M. Mihai	22	598	Nu
Serdenciuc Cristian Ioan	22	601	Da
Severin N. Ilie	22	603	Da
Stan Severus	?	619	Nu
Stancu D. Constantin	22	623	Da
Stuparu P. Florin	22	636	Da
Szenkovitch D. Erica	22	640	Da
Șandor Pavel	22	641	Da
Ștefan Nicolae	?	645	Nu
Talpaș Ioan	22-23	648	Da
Tîrnoveanu Dumitru	29	670	Da
Vasilii Vasile	22	696	Da
Vicas M. Tudor	24	700	Da
Vinersar Cornel	23	701	Da
Voicu Nicolae	22	710	Da
Zdîrcu Ioan	13.ian	720	Da

Târgoviște

Nume	Data	Dicționar ... p.
Dascălu Costel	26	271
Dascălu Toma Sorin	?	271
Dumitrescu Nicolae Cornel	24	299
Iclodean Paris Adrian	24	372
Matei Hristea Petrișor	24	441
Munteanu Mircea Ștefan	24	485
Rotaru Sorin	26	582
Sima Gabriel	24	609
Simion Al. Aurel	23	610
Stoica Mircea Nicolae	23	632

Târgu-Mureș

Nume	Data	Dicționar ... p.	Clio 2/2008
Budoni Șandor	21	133	Sandor Bodoni
Hegyi Lajos	21	359	Da
Hidas Adrian	21	361	Hidos
Mateș Ioan Mihai	24	442	Nu
Muntean Ilie Ioan	21	483	Da
Payka Karoly	21	528	Pajko
Tamaș I. Ernest	21	648	Erno Tamaș

Timișoara

Nume	Data deces	Dicțio- nar ... p.	A. Oșca	M. Mioc	Ziua News
Andrei Maria	17	81	Da	Da	
Aparaschivei Valentin	17	86	Da	Da	
Apro Mihai	17	91	Da	Da	
Avram Ioan Vasile	17	101	Da	Da	
Balmuș Vasile	26	106	Da	Da	
Balogh Pavel	17 dec.	107	Da	Da	
Bânciu Leontina	17	120	Da	Nu	
Bancov Francisc	24	108	Da	Da	
Bărbat Lepa	17	118	Da	Da	
Bărbulescu Marius	25	119	Da	Da	
Behuz Ioan	17	123	Da	Da	
Belici Radian	17	123	Da	Da	
Blîndu Mircea	17	129	Da	Da	
Bonțe Petru	17	134	Da	Da	
Boțoc Florina	17	138	Da	Da	
Bumbar Ioan	17	173	Da	Nu	
Burcea Marinel	23	174	Da	Da	
Buzea Traian	24	181	Da	Da	
Caceu Margareta	17	184	Da	Da	
Caceu Mariana	17	184	Da	Da	
Cacoceanu Iosef	23	185	Da	Da	
Carpân Dănuț	17	193	Da	Da	
Chorosi Alexandru	17	215	Da	Da	
Ciobanu Constantin	17	218	Da	Da	
Ciopec D. Marius	18	220	Da	Da	

Nume	Data deces	Dicționar ... p.	A. Oșca	M. Mioc	Ziua News
Coca Ioachim	30	231	Da	Da	
Cruceru Gheorghe	17	263	Da	Da	
Csizmarik Ladislau	17	264	Da	Da	
Csuker Gheorghe	17	264	Da	Nu	
Curic Veronica	19	267	Nu	Da	
Ebner Petru	25	303	Da	Da	
Ewinger Slobodanca	17	307	Da	Da	
Fecioru Lorent	17	309	Da	Da	
Ferkel Șuteu Ștefan	17	310	Da	Da	
Florian Antoniu	17	317	Da	Da	
Flueran Steliana	25	318	Da	Da	
Gârjoabă Dumitru	17	343	Da	Da	
Gramă Alexandru	17	346	Da	Da	
Hațeganu Petru	17	358	Da	Da	
Ianoș Paris	18	369	Da	Da	
Ion Maria	17	382	Da	Da	
Iordan Silviu	23	389	Da	Da	
Iosub Constantin	17	390	Da	Da	
Ioțcoviți G. Nuțu	17	390	Da	Da	
Istvan Andrei	17	392	Da/ Istfan	Da	
Jubea D. Andrei	24	400	Da	Da	
Jugănaru Dumitru	17	400	Da	Da	
Kelemen Iosif	25	403	Da	Da	
Lăcătuș Nicolae	17	410	Da	Da	
Leia Sorinel	18	410	Da	Da	
Lile Cristian	24	413	Da	Da	
Luca Rodica	17	416	Da	Da	
Lungu Cristina	17	422	Da	Da	
Mardare Adrian	17	432	Da	Da	
Mariș Ștefan	17	437	Da	Da	

Nume	Data deces	Dicționar ... p.	A. Oșca	M. Mioc	Ziua News
Mariușac Ioan	18	438	Da	Da	
Matei Petru	17	442	Da	Nu	
Mihai Gigi	24	455	Da	Da	
Mircea Ion	17	464	Da	Nu	
Miron Ioan	17	465	Da	Da	
Moldovanu Ion	26	473	Da	Nu	
Motohon Silviu	17	480	Da	Da	
Munteanu Ovidiu	17	483	Da	Da	
Nagy Eugen	17	487	Da	Da	
Negruțiu Laura	23	495	Da	Da	
Nemoianu Virgil	23	498	Da	Da	
Nemțoc Vasile	18	498	Da	Da	
Nicoară Elena	23	499	Da	Da	
Opre Gogu	17	512	Da	Da	
Osman Dumitru	17	516	Da	Da	
Oțeliță Aurel	17	517	Da	Da	
Paraschiv Dominic	27	524	Da	Da	
Pădurariu Costache	24	529	Da	Da	
Pădurariu Vasile	17	529	Da	Da	
Penciu Neculai	02.ian	533	Da	Nu	
Pinzsoffer Georgeta	17	541	Da	Da	
Pisek Ștefan	17	542	Da	Nu	
Popescu Rozalia	17	548	Da	Nu	
Puczi Liviu	24	559	Da	Da	
Radu Constantin	17	564	Da	Da	
Radu Marin	17	564	Da	Nu	
Reitter E. Irina	19	570	Da	Da	
Roman Valentin	25	579	Da	Nu	
Sava Angela	17	590	Da	Da	
Sava Florica	18	591	Da	Da	

Nume	Data deces	Dicționar ... p.	A. Oșca	M. Mioc	Ziua News
Savu Sorin	23	592	Da	Nu	
Silaș Maftai	24	608	Da	Da	
Simicin Nicolae	17	609	Da	Da	
Sporer Rudolf	17	615	Da	Da	
Stanciu Ion	17	622	Nu	Nu	
Tako Gabriela	17	647	Da	Da	
Tășală Remus Marian	17	650	Da	Da	
Todorov Miroslav	17	672	Da	Da	
Toth Agnes	17	676	Da	Nu	
Țintaru Teodor	17	689	Da	Da	
Vărcuș Claudiu Ioan	17	698	Da	Da	
Vîlceanu Constantin	24	702	Da	Da	
Wittmann Petru	17	714	Da	Da	
Zăbulică Constantin	17	719	Nu	Da	
Zornek Otto	17	722	Da	Da	

Date în plus cf. Dicționar... și surse multimedia	Data deces	Dicționar ... p.	A.Oșca	Ziua-news
Afloarei Milord Cristina	18	74		Da
Bălan Maria-Zoe	17	114		
Bărnățiu Ion	17	119		Da
Becher Judith	?	121		Da
Bîrtoi Grigore	17	128		Da
Boszoki Adalbert	26	137		Da
Bozar Petrișor	16	140		Da
Budașcă Crișan	17	166		Da
Bunea Marin	24.ian. 1990	173		Da

Date în plus cf. Dictionar... și surse multimedia	Data deces	Dicționar ... p.	A.Oșca	Ziua-news
Cardoș Traian(Cimitirul Eroilor)	17	188	Da	Da
Ciorbă Magdalena	dec.89	221		Da
David Sorin	17	272		Da
Dumitrescu Victoria	20	299		Da
Grigoraș Alexandru	dec.89	347		Da
Kovacs Karol	27	406		Da
Martin Romeo	24	438		Da
Nichita Viorel	21	490		Da
Telecean Ilie	17	657		Da
Tihtan Teodora	17	660		Da
Timofte Lăcrămioara	22	668		Da
Urindeanu Marcela	?	693		Da
Veleş Rodica	17	699		Da

În loc de încheiere

„*Au murit ca proștii!*”. Aceste cuvinte sunt enunțate de multe ori, atunci când se vorbește despre eroii Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru a descrie prăpastia deschisă între realitatea prezentă și dezideratele celor care în iarna anului 1989 și-au pus viața în joc pentru un viitor pe care și-l doreau mai bun. Fie că sunt rostite de persoane ce și-au văzut prietenii murind lângă ei în acel sângeros decembrie din 1989, și care astăzi sunt dezolați de momentele pe care le trăiesc, fie că sunt rostite de cei care nu percep existența unei schimbări profunde care să fi urmat Revoluție din 1989, aceste cuvinte, ar trebuii mai degrabă să ne redirecționeze atenția de la un proces de reflecție, în care parcă eroii sunt cei vinovați pentru prezent, la unul de acțiune cere să ne scoată din starea de „criogenie” în care se pare că am pătruns¹.

Victimele din timpul Revoluției din 1989 nu au apărut doar ca urmare a represiunii regimului comunist aflat la putere până la 22 decembrie și nici nu au fost cauzate strict de cumulul de factori înglobați în sintagma „contextul revoluționar”. La acestea se adaugă și, încă ne-deplin elucidatul fenomen „terorist”. În România nu a fost posibilă o „Revoluție de Catifea” la sfârșitul anului 1989, în condițiile în care structurile de forță ale statului și activul de partid și de stat au fost incapabile să înțeleagă schimbările timpului și să se adapteze lor. Preponderente în acest studiu sunt cazurile ce demonstrează că un număr foarte mare de victime din timpul Revoluției au apărut pe fondul unei inacceptabile lipse de profesionalism al celor care gestionau într-un fel sau altul contextul, precum și a acelor ce luau parte efectiv la acțiuni. Această abordarea a avut drept scop și reactualizarea discursului cu privire la eroii martiri ai Revoluției de după 22 decembrie, prea adesea catalogați drept victime inocente ale unei conspirații menite să preia puterea, și nu – așa cum demonstrează

¹ Oana Popescu-Sandu, „*Let's all freeze up until 2100 or so*”: *Nostalgic directions în post-communist Romania* în *Post-Communist Nostalgia*, edited by Maria Todorova and Zsuzsa Gille, Berghahn Books, New-York, Oxford, 2010, p. 113-129.

numeroșii autori citați în text – eroi care au pierit în contextul apărării idealurilor la care deveniseră parte.

„*Împușcați-i că nu-s oameni!*”. Așa gândeau și apoi au acționat cei care, în decembrie 1989, serveau un regim al cărui lider a ordonat suprimarea celor care au îndrăznit să își exprime revolta împotriva clasei care gira un sistem ce încremenise în rău. Aproximativ 200 de oameni au fost uciși până la data de 22 decembrie pentru că au îndrăznit să conteste prezentul și să își decidă singuri viitorul. Peste 1000 de persoane vor muri apoi pentru că au avut curajul să își apere idealurile în care credeau cu tărie.

Timișoara a fost primul oraș care a plătit cu sânge, încă din 17 decembrie, prețul libertății sale. Au urmat apoi orașele care îi erau aproape, ca ulterior, în noaptea de 21-22 decembrie, să-i vină rândul capitalei să își aducă jertfele pe altarul libertății. Un cinism primitiv a împins conducerea României din acele momente, familia Ceaușescu și acoliții acesteia, să ordone, respectiv să achieseze la ideea omorării propriei populații.

După data de 22 decembrie 1989, accidentele, lipsa profesionalismului celor implicați la toate nivelurile în luarea deciziilor și a celor care acționau direct pentru victoria Revoluției, greșelile de ordin personal, lipsa comunicării, panica, confuzia, stresul, oboseala, dezinformarea lipsa coordonării și planificării, deficiențele de tot felul în cadrul instituțiilor armate, posibila intenție rău voitoare (*cazul Trosca*), contextul (*noapte, vizibilitate redusă etc.*), teroriștii, vendetele personale, posibila ură inter-etică (*zona Târgu-Mureș*) etc., sunt tot atâtea cauze ce au condus la mărirea numărului celor care au murit în timpul Revoluției din Decembrie 1989 și, dintre care, cei mai mulți au fost onorați cu titlul de „Erou Martir al Revoluției”.

Data deces	17-22 Dec.	22-25 Dec.	După 25 Dec.	Fără dată exactă	Nr. Martiri total
Nr. martiri	272	715	113	67	1.166

* Tabelul de mai sus reprezintă, la momentul actual al cercetării noastre, statistica eroilor decedați din orașele martir ale Revoluției Române din Decembrie 1989 (Alba Iulia, Arad, Brașov, Brăila, București, Buzău, Caransebeș, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Cugir, Hunedoara, Lugoj, Reșița, Sibiu, Târgoviște, Târgu-Mureș, Timișoara).

Bibliografie

Arhive:

Arhiva IRRD. Fond 1, dosar nr.,20,98, 132, 147, 160.

Lucrări generale și speciale:

Lugoj Decembrie 1989, ediție îngrijită de Gino Rado, Editura Memorialul Revoluției 1989, Timișoara, 2011.

Adevăr pentru istorie, Lugoj – 20 Decembrie 1989 Al doilea oraș liber de dictatura comunistă din România, ediție îngrijită de jr. Victor Stamurean, Editura Partoș, Timișoara, 2012.

Adrian Kali, Alexandru Rif, *Decembrie Însângerat*, Timișoara, 2008.

Adrian Kali, *Primăvara din Decembrie*, Editura SAOL, Timișoara, 2011,

Alesandru Duțu, *Revoluția din Decembrie 1989. Cronologie*, ediția a II-a – revăzută și adăugită, Editura Sitech, Craiova, 2010.

Alexandru Oșca coordonator, *Revoluția Română în Banat*, Editura Sitech, Craiova, 2009.

Idem, *Dincolo de Rubicon 1989 – Timișoara - 1990*, Editura Sitech, Craiova, 2011.

Mircea Brenciu, *Revoluția Luminii*, Editura Societății Ziariștilor și Oamenilor de Cultură „Cincinat Pavelescu”, Brașov, 2004.

Cicerone Ionițoiu, *Album al eroilor decembrie 1989*, Sibiu, 1998.

Doru Viorel Ursu, *Sânge și carne de Om, cartea întâi, Decembrie 1989 Drama unui Mister*, Editura CD Press, București, 2010.

Emil Șimăndan, *Întrebătorul din Agora. Zece ani de la Revoluția Română din decembrie '89 de la Arad*, Editura Fundației „Ioan Slavici” Arad, Arad, 1999.

Emil Șimăndan, *Victoria la Arad*, Editura Fundației „Ioan Slavici”, Arad, 2009,

Gheorghe Sbârână, Valentin Marin, *Dicționar General al Revoluției Române din Decembrie 1989*, Editura Militară, București, 2010.

Ioan Maliciuc, *Prețul Libertății la Constanța. File de Istorie*, Editura Muntenia, Constanța, 2006.

Ioan Dan, *Teroriști din '89*, Editura Lucman, București, 2012.

Ion Bucur, *Cartea Represiunii*, Editura IRRD, București, 2012.

Ionel Ștefan Alexandru, *Revoluția din Decembrie 1989. Momentul Brăila*, Editura „Dunărea”, Brăila 1998.

Ionel Turcin, Gl. Lt.(r) prof. univ. dr. Ilie Marin, Gl. Mr. Prof. univ. dr. Ion Pășloiu, Editura Autograf MJM Craiova, Craiova, 2009.

Iosif Zăgorean, *Revoluționari clujeni: mit sau realitate?*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2005.

Kushner, Harvey W., *Encyclopedia of terrorism*, Sage Publication, 2003.

Marius Mioc, *Revoluția din 1989 și minciunile din Jurnalul Național, Mitul agenturilor Străine Mitul Securității atotputernice*, Editura Marineasa, Timișoara, 2005.

Marius Petrașcu, Henter Bela, Ioan Ursan, Ionel Milea, Rodica Stănea, *Un pas spre libertate: Brașov, Decembrie 1989*, Fundația „Sfântul Ioan” Brașov.

Mihai Babițchi, *Revoltă în labirint. Decembrie '89*, Editura Altip, Alba Iulia, 2009.

Mihail M. Andreescu, Ion Bucur, *Revoluția Română în București*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2009.

Nicolae Cușa, *Momente ale Revoluției din Decembrie 1989 la Constanța așa cum au fost*, Editura Muntenia, Constanța, 1995.

Remus Macovei, *Erori Umane. Victime Colaterale. Constanța - Decembrie 1989*, editura Confession, Constanța, 2004.

Remus Macovei, *La Revoluție se mai și moare, nu-i așa?*, Editura Boldaş, Constanța, 2009.

Romulus Cristea, *Revoluția română. Mărturii și documente*, Editura „România pur și simplu”, București 2007.

Sergiu Nicolaescu, *Lupta pentru putere. Decembrie '89*, Editura ALL, București, 2005.

Victor Eugen, Mihai Lungu, Tit-Liviu Domșa, „*Împușcați-i că nu-s oameni*”, Cluj-Napoca, 21 decembrie 1989, Fundația Academia Civică Cluj, Cluj Napoca, 2005.

Revoluția din Decembrie 1989 de la Craiova după 20 de ani, coord., Prof. Ionel Turcin, Gl. Lt.(r) prof. univ. dr. Ilie Marin, Gl. Mr. Prof. univ. dr. Ion Pășloiu, Editura Autograf MJM Craiova, Craiova, 2009.

Presă:

„Caietele Revoluției“, Nr. 6(19)/2008.

„Vitrailii, Lumini și Umbre“, Anul IV, Nr. 16.

Surse internet:

<http://www.cdep.ro/proiecte2011200306em342.pdf>

<http://www.cdep.ro/proiecte2011400208em581.pdf>

<http://www.cdep.ro/proiecte2002300508em358.pdf>

<http://www.cdep.ro/proiecte2011600709em931.pdf>

<http://m.ziuanews.ro/stiri/22-de-ani-de-la-moartea-tinerilor-revolutionari-romani>; <http://romania1989.com/Martiri.asp>

<http://www.liviuioanstoiciu.ro/2010/12/>

[triunghiul-exilatilor-1989-de-ce-trebuie-apatat-secretul-revolutiei-poeme-deazi-de-ruxandra-anton-si-virgil-costiuc/](http://www.liviuioanstoiciu.ro/2010/12/triunghiul-exilatilor-1989-de-ce-trebuie-apatat-secretul-revolutiei-poeme-deazi-de-ruxandra-anton-si-virgil-costiuc/)

<http://www.substele.ro/pentruiei/mortii.html>

<http://www.portalulrevolutiei.ro/index.php?menu=1>

http://adevarul.ro/locale/buzau/eroii-buzaului-gloantele-revolutiei-atins-ingridemoni1_50abe7097c42d5a663821c01/index.html

<http://www.mytex.ro/stiri-brasov/brasov-conducatori-ierau-de->

cealalta-parte-a-baricadei-la-revolutie_337336.php.

<http://mariusmioc.wordpress.com/2013/07/03/cercetarile-parchetului-in-dosarul-revolutiei-13-bucuresti-ucisi-prin-impuscarea-in-21-decembrie-si-noaptea-de-21-22-decembrie-1989/78>

<http://www.memorialulrevolutiei.ro/index.php?page=revista-online/memorial-5/trandafirul>

<http://www.substele.ro/pentruiei/mortii.html>.

<http://alba24.ro/dosar-teroristiimortii-si-ranitiirevolutiei-de-la-1989-din-alba-au-ramasin-labirint-vezi-ce-afost-la-alba-iulia-sicugir-acum-22-deani-62457.html>